

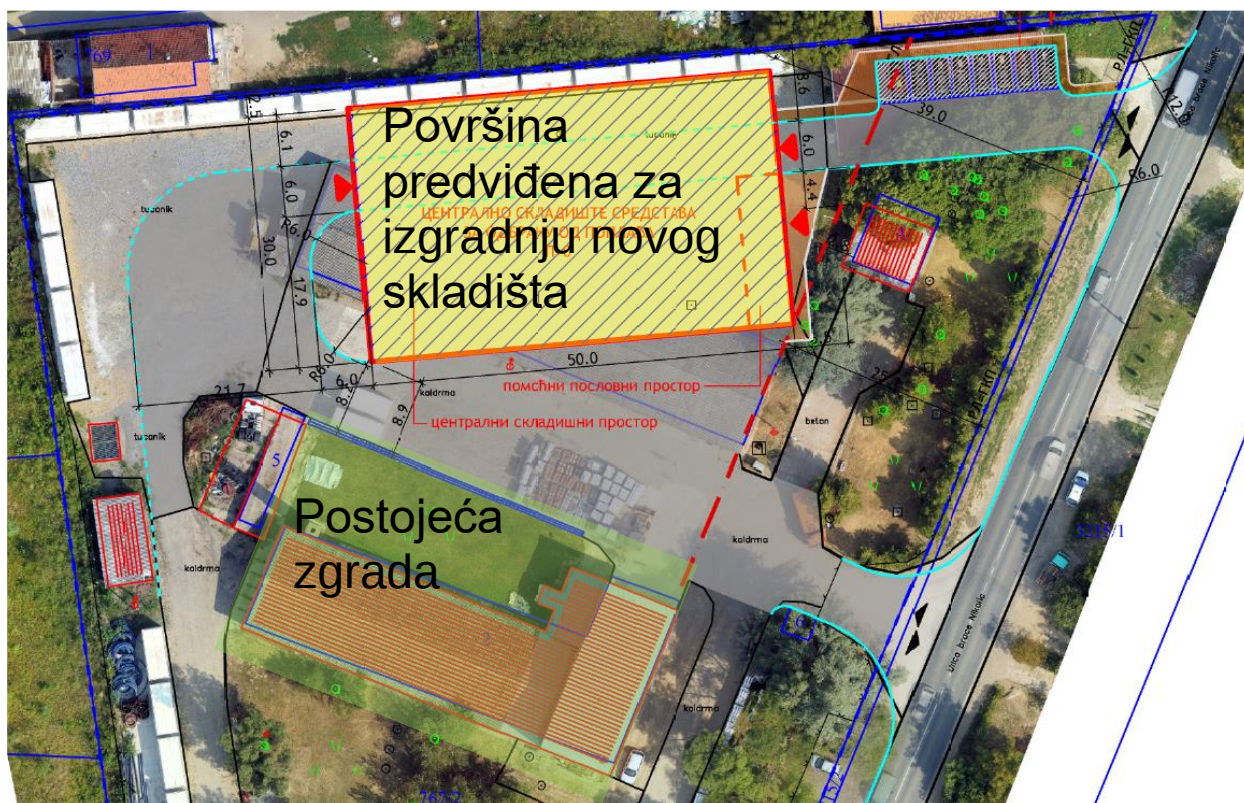
Ministarstvo poljoprivrede,
šumarstva
i vodoprivrede
Nemanjina 22-26, 11000 Belgrade

PROJEKAT INTEGRISANOG RAZVOJNOG PROGRAMA ZA KORIDORE REKE SAVE I DRINE (SDIP)

PLAN ZA UPRAVLJANJE ZAŠTITOM ŽIVOTNE SREDINE I SOCIJALNIM UTICAJIMA PROJEKTA

za

Izgradnju objekta za skladištenje mobilne opreme za odbranu od poplava, plato ispred skladišta i postojeće radionice, pristupna saobraćajnica i drenažni sistem, na građevinskoj parceli broj 767/2 u Surčinu

B E O G R A D, NOVEMBAR 2019

Sadržaj:

1. PROJEKAT INTEGRISANOG RAZVOJNOG PROGRAMA ZA KORIDORE REKE SAVE I DRINE - OPIS	4
1.1. Pozadina projekta	4
1.2. Opis projekta u Surčinu	4
1.2.1. Opis lokacije (postojeće stanje).....	5
1.2.1.1..... Postojeće stanje zatečeno tokom obilaska terena	6
2. ZAKONSKI I INSTITUCIONALNI OKVIR.....	11
2.1. Relevantne Institucije	11
2.2. Procedure procene uticaja na životnu sredinu Republike Srbije	11
2.3. Relevantne politike, rešenja, odluke, strategije i smernice.....	12
2.4. Primenljive bezbednosne politike Svetske Banke za zaštitu životne sredine	12
3. POTENCIJALNI UTICAJI NA ŽIVOTNU SREDINU	13
3.1. Potencijalni uticaji projekta u Surčinu na životnu sredinu.....	14
3.2. Potencijalni socijalni uticaji projekta u Sremskoj Mitrovici	14
3.2.1. Informisanje stanovništva i žalbeni mehanizam.....	15
3.2.2. Jačanje kapaciteta i trening.....	15
3.4. Potencijalni negativni uticaji na životnu sredinu i preporučene mere za ublažavanje uticaja	15
3.5. Potencijalno zagađenje vodotokova	18
4. MERE UBLAŽAVANJA UTICAJA I AKTIVNOSTI MONITORINGA.....	18
4.1. Procena troškova	18
4.2. Mere ublažavanja uticaja.....	18
4.2.1. Opšte	18
4.2.2. Uticaji na životnu sredinu i socijalno okruženje i mere ublažavanja	19
4.3. Plan ublažavanja uticaja na životnu sredinu za SDIP pod-projekat u SURČINU.....	22
5. MONITORING.....	33
5.1. Monitoring Plan FERP pod-projekta u SURČINU	34
6. ODGOVORNOSTI U POGLEDU UPRAVLJANJA ZAŠTITOM ŽIVOTNE SREDINE ..	39
6.1. Ekološki odgovorne odredbe ugovora za izvođenje građevinskih radova	39
7. IMPLEMENTACIJA PROJEKTA	39
8. MONITORING I IZVEŠTAVANJE.....	40
8.1. Monitoring projekta integrisanog razvojnog programa za koridore reke Save i Drine (SDIP).....	40
8.2. Planovi za monitoring životne sredine	40
8.3. Izveštavanje	41
8.3.1. Izvođač radova Jedinici za implementaciju projekta (JIP).....	41
8.3.2. Nadzorni organ – Jedinici za implementaciju projekta (JIP)	41
8.3.3. JIP prema MPŠV, MGSI, WB, Polu-godišnji izveštaj o zaštiti životne sredine i socijalnom aspektu	41
9. JAVNA RASPARAVA I JAVNI UVID U PLAN UPRAVLJANJA (PUŽŽS).....	41
10. REFERENCE.....	41

ANEKSI:

Aneks 1: Relevantna nacionalna zakonska regulativa u oktobru 2019. godine

Aneks 2: Uslovi nadležnih institucija

Aneks 3: Izveštaj o javnom uvidu i javnoj raspravi

Skraćenice i akronimi

DV	Direkcija za vode
OŽŽS	Odeljenje za zaštitu životne sredine pri nadležnoj instituciji
BZNR	Bezbednost i zaštita na radu
PUŽS (EIA)	Procena uticaja na životnu sredinu
PUŽŽS (ESMP)	Plan za upravljanje zaštitom životne sredine i socijalnim uticajima projekta
OUŽSD (ESMF)	Okvirni dokument za upravljanje životnom sredinom i socijalnim uticajima
SUŽS (ESS)	Standardi za upravljanje životnom sredinom i socijalnim uticajima
ESSS	Specijalisti za pitanja životne sredine i socijalnih uticaja
SDIP	Projekat integrisanog razvojnog programa za koridore reke Save i Drine
GEMM	Opšte mere zaštite životne sredine
IFC	Međunarodne finansijske korporacije
ZZSK	Zavod za zaštitu spomenika kulture
ZZPS	Zavod za zaštitu prirode Srbije
ISRBC	Međunarodna komisija za sliv reke Save
MPŠV	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede
MZŽS	Ministarstvo zaštite životne sredine
MGSI	Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture
JIP (PIU)	Jedinica za implementaciju projekta
LZP	Lični zaštitni pribor i oprema
PSC	Konsultant projekta zadužen za poslove nadzora
JVP (PWMC)	Javno vodoprivredno preduzeće
ZOPPU	Zahtev za odlučivanje o potrebi procene uticaja
SSIP	Plan implementacije za specifično gradilište
RS	Republika Srbija
WB	Svetska Banka

UVOD

Ključnu odliku regiona zapadnog balkana predstavlja basen reke Save, jednog od najvećih prekograničnih basena evrope. On prekriva više od jedne trećine zapadnog balkana, u površini i u broju stanovnika i povezuje pet od osam država zapadnog balkana (Slovenia, Hrvatska, BiH, Srbija i Crna Gora). Drina je najveća pritoka Save, drenirajući preko 20,000 km² brdovitih terena. Ekonomija i poslovi u regionu su blisko povezani sa ovim zajedničkim vodnim dobrima, u cliju transporta dobara, proizvodnje energije, gajenja hrane i žitarica, održavanje biodiverziteta, kao i rekreacije i eko-turizma.

Ovaj dokument predstavlja Plan upravljanja zaštitom životne sredine (PUZZS), koji je sačinjen kako bi se obezbedilo da Projekat integrisanog razvojnog programa za koridore reke Save i Drine (SDIP) bude realizovan u skladu sa Standardima za upravljanje životnom sredinom i socijalnim uticajima (SUŽS) Svetske Banke, kao i lokalnim zakonodavstvom vezanim za zaštitu životne sredine. Osnovni cilj ovog PUZZS je da posluži kao značajno sredstvo za definisanje potencijalnih ključnih pitanja iz oblasti zaštite životne sredine, socijalnih uticaja koji mogu rezultirati iz projekta, kao i predlaganje mera ublažavanja koje će biti primenjene na najznačajnije uticaje. PUZZS takođe navodi odgovornosti različitih učesnika u implementaciji projekta. Iako je SDIP projekat klasifikovan kao visoko rizičan u skladu sa ESMF Svetske Banke, predloženi pod-projekat je klasifikovan kao značajan imajući u vidu da radovi predviđeni tehničkom dokumentacijom zahtevaju obimne iskope, velike količine materijala i iskope unutar rečnog korita. Svakako, uticaja na raseljavanje neće biti, uključujući i fizičko premeštanje. Sve mere ublažavanja uticaja na životnu sredinu i socijalno okruženje adekvatno odgovaraju identifikovanim uticajima, preostalim živim uticajima u skoro zanemarljivoj razmeri.

1. PROJEKAT INTEGRISANOG RAZVOJNOG PROGRAMA ZA KORIDORE REKE SAVE I DRINE - OPIS

1.1. Pozadina projekta

Sava i Drina imaju tendenciju kako prema sušama tako i razornim poplavama—nedavno odigrane u 2010 i 2014. Poplava Save u 2014—najveća poplava u prethodnom veku—imala je za posledicu 79 žrtava i štetu od €1.5 milijarde u Srbiji (4.7% BDP), €2.0 milijarde u Bosni i Hercegovini (15% BDP) i €300 miliona u Hrvatskoj (0.5% BDP). U 2010 Drina je ekstenzivno poplavljena—delimično usled preliivanja akumulacija hidroelektrana—i uočeni su najviši nivoi vode u prethodnih 100 godina. Bujične poplave uništile su kuće, mostove i deonice puteva, dok su rastući nivoi voda doveli do poplave urbanih i ruralnih regija.

Glavni cilj Projekta integrisanog razvojnog programa za koridore reke Save i Drine (faza 1 programa) je poboljšanje zaštite od poplava, i menadžmenta prekograničnih vodnih resursa u izabranim slivovima koridora reka Sava i Drina, sa višim ciljem da unapredi regionalnu ekonomsku integraciju i rast kroz poboljšanu zaštitu od poplava, rečnu plovnost i povezanost rečnog transporta, i prekograničnog vodnog menadžmenta uz koridor Save i Drine.

Projekat predviđa implementaciju pod-projekata sa visokom implementacionom spremnošću i povezanošću sa ciljevima programa, sa detaljnom tehničkom dokumentacijom i tenderskom dokumentacijom očekivanom da bude izrađena do efektivnosti programa u Crnoj Gori, BiH (Brcko Distrikt), i Srbiji, uz simultanu pripremu pod-projekata koji će biti implementirani tokom druge faze Regionalnog Programa. Projekat se sastoji od tri komponente kao što je opisano u nastavku:

- Komponenta 1: Integrisani razvoj koridora reke Savež
- Komponenta 2: Održivo upravljanje ekološkim dobrima u koridoru Drine
- Komponenta 3: Omogućavanje regionalne ekonomske integracije, ojačanje institucija i upravljanje programom

1.2. Opis projekta u Surčinu

Izgradnja skladišta za mobilnu opremu za zaštitu od poplava u Surčinu uključuje uklanjanje/demontažu dva postojeća skladišta, izgradnju novog skladišta za skladištenje mobilne opreme za zaštitu od poplava, platoa ispred novog skladišta i postojeće radionice, pristupni put i sistem za odvodnjavanje, na katastarskoj parceli broj 767/2 katastarska opština Surčin.

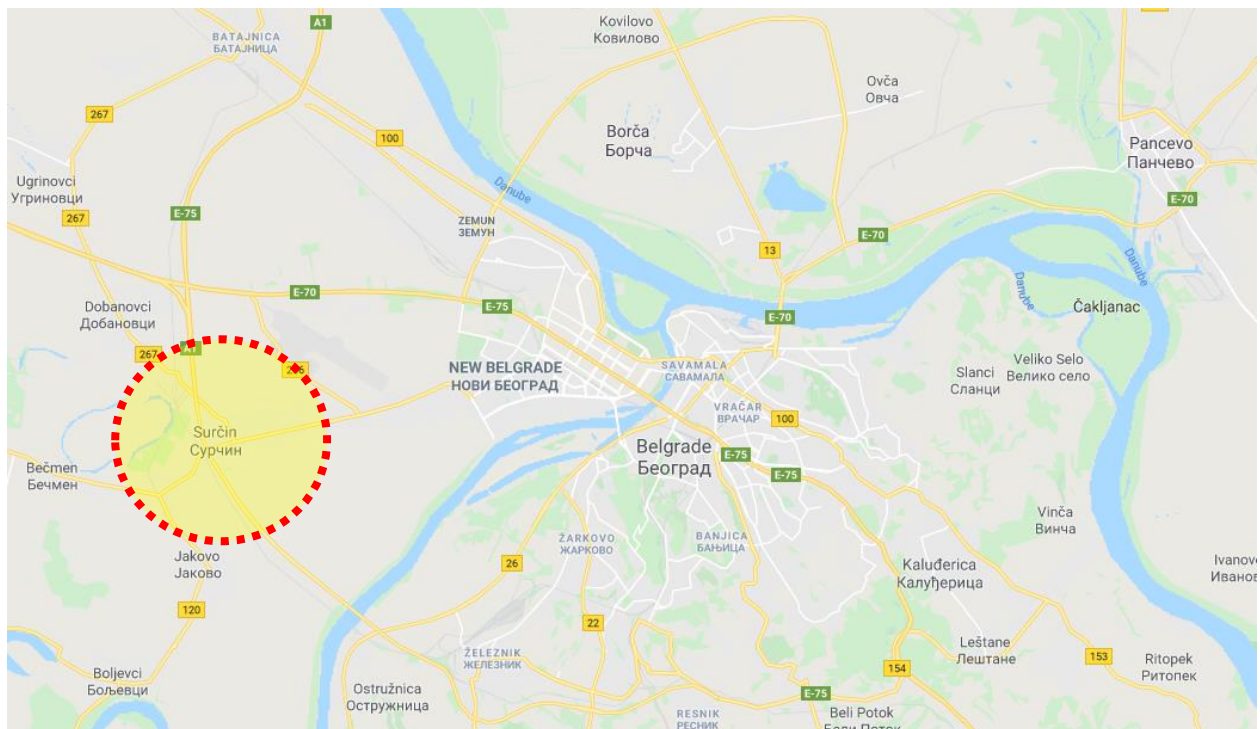
Izgradnja prefabrikovane hale za skladištenje mobilne opreme za zaštitu od poplava je predviđena na parceli broj 767/2, sa površinom od oko 1500 m², uključujući i sve prateće objekte, odmah pored postojeće zgrade, u ulici Braće Nikolića, Surčin. Novo postrojenje (skladište) je projektovano kao prizemna hala sa aneksom koji će se koristiti kao kancelarijski prostor i dvovodnim krovom koji će

pokrivati, u zavisnosti od usvojenog konstruktivnog rešenja, halu i aneks ili jednovodni krov preko aneksa. Bruto dimenzije zavise od usvojenog konstruktivnog rešenja i biće ili 39.64 * 5.60 m ili 37.50 * 5.60 m. Dva predložena konstruktivna rešenja razlikuju se u usvojenoj krovnoj konstrukciji, betonska greda ili čelična rešetka, koje diktira postojanje srednjeg stuba. Postojeći pristupi za vozila i pešake biće rekonstruisani kako bi zadovoljili funkcionalne potrebe novog skladišta. Projektno rešenje predviđa izgradnju platforma za manipulaciju mobilne opreme za zaštitu od poplava.

1.2.1. Opis lokacije (postojeće stanje)

Predmetni pod-projekat je lociran u Beogradu, glavnom gradu Republike Srbije, u opštini Surčin. Zona projekta novog skladišta udaljena je aproksimativno 7 km od reke Save. Lokacija je u potpunosti razvijena i trenutno je u upotrebi od strane Javnog Vodoprivrednog Preduzeća „Galovica“. Nalazi se na glavnoj saobraćajnoj ruti u Surčinu i opremljena je sa postojećim komunalnim priključcima, koji će biti iskorišćeni za novo skladište, i zona oko skladišta unutar predmetne parcele je potpuno opremljena, uključujući i pristupne puteve, platoe i ostalu infrastrukturu. Zonu projekta okružena je poljoprivrednim zemljištem i uglavnom stablenim objektima, uz nekoliko komercijalnih, i kao takva okolna oblast koristi se uglavnom za stambene i poljoprivredne svrhe. Dve najbliže stambene zgrade graniče se sa predmetnom katastarskom parcelom, a jedna od njih se nalazi svega 2 metra od zone radova. Građevinski radovi, rad mašina i opreme, biće izvođeni unutar ograđene zone i štetni uticaji na imovinu i zemljište oko zone radova se ne očekuju.

Mere ublažavanja uticaja koje obrađuju bezbednost i zdravlje na radu, prevenciju šteta na imovinu tokom manipulacije mašinama i opremom biće implementirane. Sve štete koje nastanu kao posledica nesrećnog slučaja ili nenamernog delovanja izvođača biće obrađene implementiranim žalbenim mehanizmom i pokrivene izvođačevim polisom osiguranja za odgovornost prema trećim licima i povredama.

Slika 1: Lokacija projekta, Beograd, opština Surčin

Slika 2. Lokacija projekta, Surčin, zona skladišta

Slika 3. Lokacija projekta, postojeća skladišta

1.2.1.1. Postojeće stanje zatečeno tokom obilaska terena

Uslovi imaoća javnih ovlašćenja, uključujući i Zavod za zaštitu prirode Srbije (ZZPS) i Zavod za zaštitu spomenika kulture, nisu još pribavljeni, sa obzirom da procedura izhodovanja građevinske dozvole nije inicirana.

Predložena projektna zona je u upotrebi, u potpunosti razvijena, opremljena sa pristupnim putevima, platoima za manipulaciju mašinerijom, kancelarijama i komunalnim priključcima. Lokacija poseduje

benzinsku stanicu, podzemni rezervoar za naftu, kao i podzemnu septičku jamu (Slika 4.). Svakako, važno je naglasiti da postojeća benzinska stanica i podzemni rezervoari nisu uključeni u ovaj projekat.

Slika 4. Postojeća benzinska stanica

Na lokaciji se nalazi veći broj kontejnera za skladištenje u kojima se nalazi mobilna oprema za zaštitu od poplava, koja je planirana da se skladišti u novom skladištu predloženom za izgradnju. (Slika 5.)

Slika 5. Postojeće skladište predloženo za rušenje/demontažu, kontejneri za skladištenje i stambeni objekat koji se graniči sa katastarskom parcelom

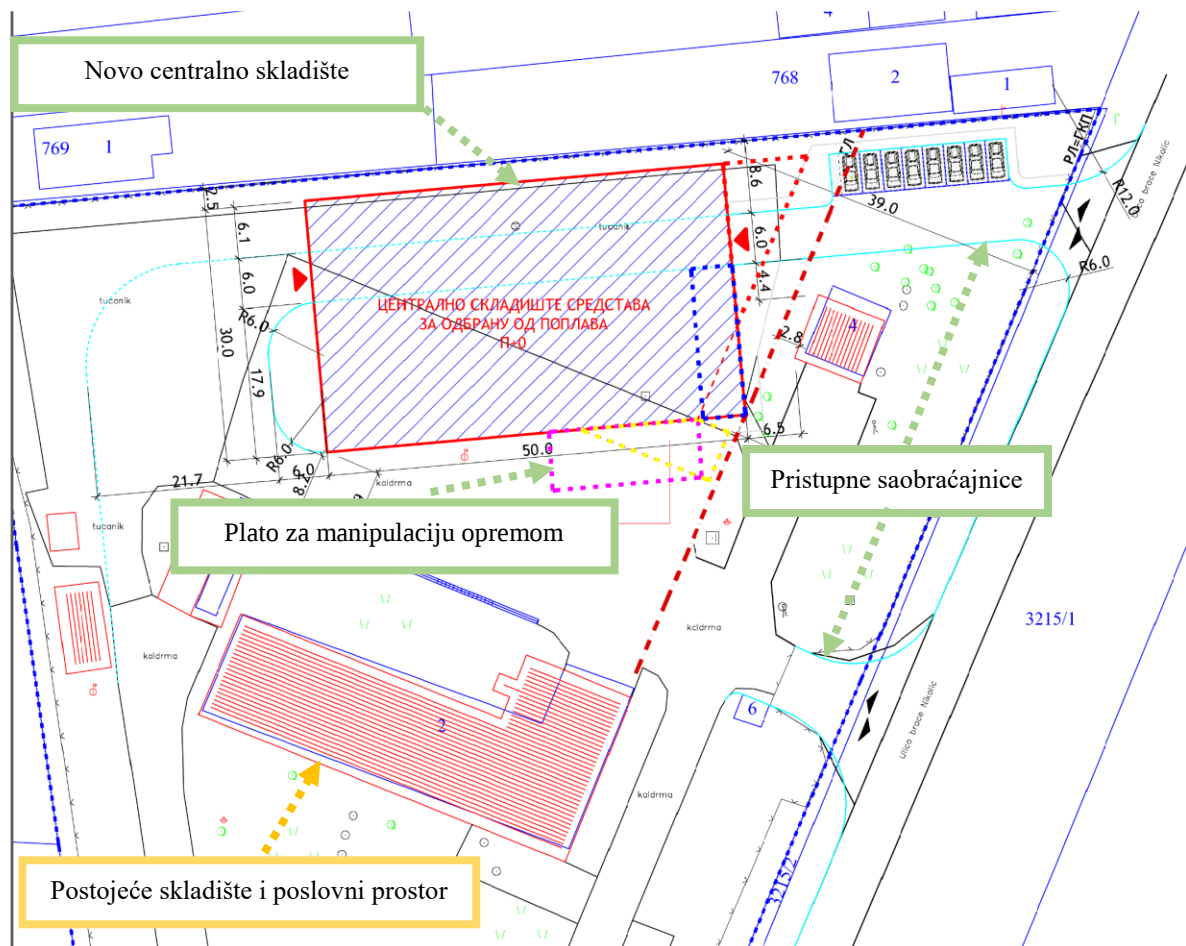
Skladište koje će se poboljšati je deo šireg kompleksa već decenijama (od 1967) koristi ga i vlasništvo je JVP „Galovica“ vodoprivrednog preduzeća koje je u potpunosti u državnom vlasništvu. Zemljište je bilo predmet eksproprijacije i dokaz o zakonitoj akviziciji i plaćenju kompenzaciji je prezentovan u toku socijalne dužne pažnje. Ukupna površina zemljišta celokupnog kompleksa je aproksimativno 1500 m². Razvoj skladišta neće zahtevati akviziciju nenaseljenog ili neiskorišćenog zemljišta (b) ponovno zaposedanje javnog zemljišta koje je u upotrebi ili okupirano od strane individua ili domaćinstava; i (c) niti će projekat za rezultat imati potop zemljišta ili nekom drugom vrstom neupotrebljivosti ili nepristupačnosti zemljišta. „Zemljište“ uključuje sve što raste na ili je stalno pričvršćeno na zemljište, kao što su zasadi, zgrade i ostala poboljšanja i pripadajuća vodna tela.

Sprovedenom socijalnom dužnom pažnjom zaključeno je da se predloženo skladište nalazi na javnoj zemlji u vlasništvu Republike Srbije. Izgradnja će biti ograničena na otisak postojećeg skladišta dakle ograničena na javno zemljište. Svakako pre početka samih razvojnih aktivnosti socijalna dužna pažnja će biti verifikovana kroz obilazak terena, i katastarsku verifikaciju, koja trenutno nije dostupna usled tekućih administrativnih procedura.

U smislu relevantnosti procenjeno je da ESS5 nije relevantan.

1.3. Pregled građevinskih radova na pod-projektu u Surčinu

Novo skladište mobilne opreme za zaštitu od poplava u Surčinu biće sagrađeno blizu postojećeg poslovnog objekta i skladišta. Bruto dimenzije novog skladišta zavisice od usvojenog konstruktivnog rešenja i iznosiće 39.64 * 5.60 m ili 37.50 * 5.60 m, sa bruto površinom, uključujući i manipulativni plato, parking mesta i pristupne saobraćajnice, od cca 1500 m². Svi objekti biće izgrađeni na postojećoj katastarskoj parceli 767/2, katastarska opština Surčin. (Slika 7.)

Slika 7. Urbanistički predlog rešenja

Krucijalne projektne aktivnosti su:

- Rušenje (demontaža) i uklanjanje postojećeg skladišta; (Slika 5.)
- Izgradnja novog skladišta. Bruto površine oko 220 m²;
- Plato ispred skladišta za manipulaciju opremom;
- Pristupni put i plato sa 8 parking mesta odmah pored;
- Sistem za odvodnjavanje;
- Električne instalacije.

Slika 8. Postojeće skladište koje je potrebno srušiti (demontirati) i stambeni objekat najbliži zoni radova

Slika 9. Postojeće skladište koje je potrebno srušiti (demonirati)

2. ZAKONSKI I INSTITUCIONALNI OKVIR

2.1. Relevantne Institucije

U Republici Srbiji SDIP će biti implementiran kroz dve PIU jedinice koje će se formirati u Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede (MPŠV) i u Ministarstvu građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture (MGSI).

MPŠV i Ministarstvo zaštite životne sredine (MZŽS) su ključne institucije za upravljanje zaštitom životne sredine za projekte sroden SDIP.

U ostalim aspektima zaštite životne sredine vezane za pod-projekte u okviru SDIP projekta, učestvovaće nekoliko relevantnih institucija iz ove oblasti kao što su: Zavod za zaštitu prirode Srbije, Zavodi za zaštitu spomenika kulture (na republičkom i lokalnom nivou), kao i javna vodoprivredna preduzeća (JVP) "Srbijavode", "Beogradvode" i "Vode Vojvodine".

2.2. Procedure procene uticaja na životnu sredinu Republike Srbije

Pitanje procene uticaja na životnu sredinu u zakonodavstvu Republike Srbije reguliše Zakon o proceni uticaja na životnu sredinu, koji je u potpunosti u skladu sa Direktivom Evropske Unije o proceni uticaja na životnu sredinu (85/337/EEC, 97/11/EC, 2003/35/EC i COM 2009/378). Prema pomenutom zakonu, procena uticaja na životnu sredinu nije neophodna za projekte sanacije i zaštite od poplava, izuzev u slučajevima kada su takvi projekti locirani unutar, ili u blizini zaštićenih područja, bilo da se radi o prirodi ili kulturno-istorijskoj baštini. U takvim slučajevima, nosilac projekta je dužan da Ministarstvu zaštite životne sredine (MZŽS), odnosno nadležnom organu podnese "Zahtev za odlučivanje o potrebi procene uticaja projekta na životnu sredinu". U zavisnosti od procene nadležnog organa o značaju i potencijalnim uticajima projekata na životnu sredinu donosi se odluka da li (ili ne) postoji potreba za primenom delimične, ili potpune procedure procene uticaja na životnu sredinu za relevantni pod-projekat. Zahtev za mišljenje po pitanju neophodnosti sprovođenja procedure procene uticaja na životnu sredinu za svaki pod-projekat za koji se utvrdi da je lociran blizini, ili u okviru zaštićenih područja (prirode, ili kulturno-

istorijske baštine) mora da bude podnet na razmatranje u vezi potrebe procene uticaja na životnu sredinu odeljenju za zaštitu životne sredine pri nadležnoj instituciji .

2.3. Relevantne politike, rešenja, odluke, strategije i smernice

Pitanje zaštite životne sredine u Republici Srbiji regulišu nekoliko republičkih i regionalnih zakona i uredbi. Važeći propisi iz oblasti životne sredine u Republici Srbiji su dati u Aneksu 1.

Najznačajniji propisi iz ove oblasti su:

- Ustav Republike Srbije ("Sl. Glasnik RS" br. 98/06).
- Nacionalna strategija održivog razvoja ("Sl. Glasnik RS" br. 72/09, 81/09)
- Zakon o zaštiti životne sredine ("Sl. Glasnik RS" br.135/04, 36/09, 72/09, 43/11, 14/16, 76/18, 95/18)
- Zakon o proceni uticaja na životnu sredinu ("Sl. Glasnik RS" br. 135/04, 36/09)
- Zakon o upravljanju otpadom ("Sl. Glasnik RS" br. 36/09, 88/10, 14/16)
- Zakon o vodama ("Sl. Glasnik RS" br. 30/10, 93/12, 101/16, 95/18)
- Zakon o bezbednosti i zdravlju na radu ("Sl. Glasnik RS" br. 101/05, 91/15, 113/17)
- Zakon o planiranju i izgradnji ("Sl. Glasnik RS" br. 72/09, 81/09, 64/10, 24/11, 121/12, 42/13, 50/13, 98/13, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19)
- Zakon o zaštiti prirode ("Sl. Glasnik RS" br. 36/09, 88/10, 91/10, 14/16, 95/18)
- Zakon o poljoprivrednom zemljištu ("Sl. Glasnik RS" br. 62/06, 65/08, 41/09, 112/15, 80/17, 95/18)

Propisi doneti na osnovu Zakona o proceni uticaja na životnu sredinu uključuju sledeće:

- Uredba o utvrđivanju Liste projekata za koje je obavezna procena uticaja na životnu sredinu i Liste projekata za koje se može zahtevati procena uticaja na životnu sredinu ("Sl. Glasnik RS" br.114/08)
- Pravilnik o sadržini zahteva o potrebi procene uticaja i sadržini zahteva za određivanje obima i sadržaja studije o proceni uticaja na životnu sredinu ("Sl. Glasnik RS" Br. 69/05).

Regulativa o radu, uslovima na radu i ravnopravnosti polova

- Zakon o radu ("Sl. Glasnik RS" br. 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013, 75/2014, 13/2017 , 113/2017 i 95/2018)
- Zakon o državnim službenicima ("Sl. Glasnik RS" br. 79/2005, 81/2005, 83/2005, 64/2007, 67/2007, 116/2008, 104/2009, 99/2014, 94/2017 i 95/2018)
- Zakon o mirnom rešavanju radnih sporova ("Sl. Glasnik RS" br. 125/2004, 104/2009 i 50/2018)
- Zakon o zapošljavanju i osiguranju za slučaju nezaposlenosti ("Sl. Glasnik RS" br. 36/2009, 88/2010, 38/2015, 113/2017 i 113/2017)
- Zakon o zapošljavanju stranaca ("Sl. Glasnik RS" br. 128/2014, 113/2017, 50/2018 i 31/2019)
- Zakon o penzijskom i invalidskom osiguranju ("Sl. Glasnik RS" br. 34/2003, 64/2004, 84/2004, 85/2005, 101/2005, 63/2006, 5/2009, 107/2009, 101/2010, 93/2012, 62/2013, 108/2013, 75/2014, 142/2014, 73/2018 i 46/2019)
- Zakon o zdravstvenom osiguranju ("Sl. Glasnik RS" br. 25/2019)
- Zakon o zabrani diskriminacije ("Sl. Glasnik RS" br. 22/2009)
- Zakon o sprečavanju zlostavljanja na radu ("Sl. Glasnik RS" br. 36/2010)
- Pravilnik o pravilima ponašanja poslodavaca i zaposlenih u vezi sa prevencijom i zaštitom od zlostavljanja na radu ("Sl. Glasnik RS" br. 62/2010)
- Zakon o zaštiti uzbunjivača ("Sl. Glasnik RS" br.128/2014)
- Zakon o ravnopravnosti polova ("Sl. Glasnik RS" br. 104/2009)

2.4. Primenljive bezbednosne politike Svetske Banke za zaštitu životne sredine

Standari zaštite životne sredine i socijalnog okruženja za projekat Surčin su:

	E & S Standardi	Relevantnost
ESS1	Assessment and Management of Environmental and Social Risks and Impacts	Relevantno
ESS2	Labor and Working Conditions	Relevantno
ESS3	Resource Efficiency and Pollution Prevention and Management	Relevantno
ESS4	Community Health and Safety	Relevantno
ESS5	Land Acquisition, Restrictions on Land Use and Involuntary Resettlement	Nije relevantno
ESS6	Biodiversity Conservation and Sustainable Management of Living Natural Resources	Nije relevantno
ESS7	Indigenous Peoples/Sub-Saharan African Historically Underserved Traditional Local Communities	Nije relevantno
ESS8	Cultural Heritage	Nije relevantno
ESS9	Financial Intermediaries	Nije relevantno
ESS10	Stakeholder Engagement and Information Disclosure	Relevantno
OP 7.50	Projects on International Waterways	Nije relevantno ³

3. POTENCIJALNI UTICAJI NA ŽIVOTNU SREDINU

Tokom realizacije projekta, uticaji na životnu sredinu će predstavljati posledicu prisustva radne snage i građevinske mehanizacije, kao i prirode građevinskih radova na lokaciji, koji su ograničeni na područje izvođenja građevinskih radova i okolinu. Očekivani uticaji ograničeni su na trajanje građevinskih radova, i mogu se lako ublažiti kroz primenu relevantnih mera za ublažavanje uticaja, kao što je predloženo u ovom ESMP.

Izgradnja novog skladišta u Surčinu neće predstavljati značajan rizik po životnu sredinu. Pored toga, isključivi cilj ovog projekta je unapređenje efikasnosti SZP. U tom smislu, tipovi uticaja na životnu sredinu su ograničeni (odnosno uticaji na životnu sredinu su direktno vezani za građevinske aktivnosti), dok njihov obim ostaje neznatan (lokalizovani uticaji, bez značajnih efekata u toku buduće eksploatacije). Uzimajući u obzir prirodu predloženog projekta, predviđa se da se negativni uticaji na životnu sredinu i socijalno okruženje mogu očekivati isključivo u fazi izvođenja radova. Aspekti bezbednosti i zdravlja na radu su takođe uzeti u obzir. Važno je napomenuti da će se određeni segmenti radova izvoditi u urbanom okruženju, ali i u segmentima životne sredine koji su već pretrpeli značajan uticaj ljudske aktivnosti. U širem smislu, tipovi uticaja na životnu sredinu u fazi izgradnje, mogu biti sledeći:

- **Zagađenje zemljišta i vode:** u toku izvođenja građevinskih radova, prilikom upotrebe građevinske mehanizacije, postoji mogućnost zagađenja zemljišta usled slučajnog izlivanja maziva i goriva iz građevinskih mašina. Pored toga, na području izvođenja građevinskih radova dolazi do akumulacije građevinskog otpada, koji – ukoliko se ne odloži na adekvatan način – može da izazove negativne posledice. Građevinski radovi koji se izvode u rečnom koritu mogu da prouzrokuju privremeno zamućenje vodotoka.
- **Odlaganje materijala iz iskopa i građevinskog otpada.** Uobičajeno je generisanje građevinskog šuta i otpada uglavnom tokom radova na rušenju / demontaži sa minornim uticajima očekivanim u fazi izgradnje.
- **Degradacija terena i erozija zemljišta.** Uticaji na vegetativni pokrivač će biti kratkoročni, lokalizovani i u potpunosti vezani za radove na rušenju / demontaži.

³ Relevantno za celokupnu implementaciju SDIP projekta, nije relevantno za predloženi pod-projekat

- **Uticaji od privremenih saobraćajnih priključaka i radnih površina.** Privremeno odlaganje iskopanog materijala može pojačati eroziju tla, i degradirati predeo, kao i suvišna prašina i blato koji se razastiru sa mašinerije koja napušta gradilište;
- **Buka i vibracije** u toku izvođenja radova i privremeno zagađenje vazduha (prašina) je vezano za transport građevinskih materijala i kamionski saobraćaj. Ovi uticaji nastaju u toku izvođenja građevinskih radova i imaće kratkoročni efekat. Efekti uključuju prašinu nastalu usled aktivnosti izvođenja radova, buku u toku iskopa rovova, potencijalne vibracije usled rada teške mehanizacije, povećan obim saobraćaja na nekim delovima puteva, i dr.
- **Bezbednosni rizici izvođenja građevinskih radova.** Ne očekuju se značajni rizici u toku izvođenja radova predloženih projektnih elemenata, sve dok se poštuje adekvatna praksa izvođenja radova i primenjuju bezbednosne procedure.
- **Uticaj na kulturno-istorijske i arheološke spomenike.** Ne očekuje se susretanje sa arheološkim i kulturnim dobrima tokom implementacije projekta imajući u vidu da se glavni radovi sastoje od izgradnje novog skladišta umesto postojeća dva, i u slučaju bilo kakvih otkrića izvođač će momentalno prekinuti sa izvođenjem radova i obavestiti relevantan ZZSK.
- **Ključni rizici rada.** Izvođačevi zaposleni obavljaju svakodnevne građevinske aktivnosti, svi rizici BZR biće ublaženi implementacijom procedura postavljenim unutar ovog ESMP dokumenta i relevantnog državnog zakonodavstva i smernica Svetske Banke. Svi poslodavci direktno ili posredno angažovanih radnika na projektu moraju da osiguraju bezbednost i zaštitu na radu i strogo poštovanje zakonskih provizija u pogledu radničkih prava.

3.1. Potencijalni uticaji projekta u Surčinu na životnu sredinu

U suštini, svi negativni uticaji na životnu sredinu u fazi izvođenja radova su privremeni i mogu se ublažiti primenom dobre građevinske prakse.

Ne očekuju se značajni negativni uticaji na prirodnu životnu sredinu u fazi eksploatacije. Nasuprot, smatra se da će uticaji na životnu sredinu u fazi eksploatacije biti izuzetno pozitivni, s obzirom da ovaj projekat ima za cilj prevenciju rizika po životnu sredinu, ljude i njihovu imovinu.

Projektni uticaji prema fazama izvođenja radova su prikazani u sledećoj tabeli:

Faza	Tip uticaja
Faza izvođenja radova	Kontaminacija i erozija zemljišta Emisije prašine Buka Zagađenje zemljišta i vazduha Oštećenje i uklanjanje drveća oko starog metalnog skladišta Rizik po ljude i/ili životinje zbog neograđenog, ili neobebeženog gradilišta. Rizik po zdravlje i životnu sredinu usled generisanje građevinskog otpada Zagađenje usled mogućih hazardnih materijala koje se javlja pri rušenju starog skladišta Rizik po bezbednost i zdravlje na radu, radnika na gradilištu.
Faza eksploatacije	Neznatan uticaj na životnu sredinu na projektnoj lokaciji Pozitivan uticaj u smislu prevencije rizika po životnu sredinu, ljude i imovinu
Nivo negativnog uticaja	Minimalan uz primenu mera ublažavanja

3.2. Potencijalni socijalni uticaji projekta u Sremskoj Mitrovici

Izgradnja novog skladišta će se obaviti na postojećem mestu i istoj katastarskoj parceli (KP 767/2 katastarska opština Surčin). Projekat ne zahteva ni otkup zemljišta, ni prisilno preseljenje, čišćenje zauzetog javnog zemljišta, niti dovodi do gubitka imovine, pristupa imovini ili gubitka sredstava za život ili pristupa sredstvima za život kao što je definisano u ESS 5, niti dugotrajnih poremećaja u prirodnom okruženju, okolnim naseljima i aktivnostima meštana.

3.2.1. Informisanje stanovništva i žalbeni mehanizam

Pre početka radova PIU će informisati ljude i ostale zainteresovane koji se nalaze u neposrednoj blizini područja o rizicima i uticajima pod-projekta, i potencijalnim prilikama. Tokom aktivnosti na angažovanju zainteresovanih zajednica će biti uključena u svrsishodne konsultacije sa pristupom sledećim informacijama:

- Svrha, priroda i razmera projekta pre početka aktivnosti;
- Trajanje predloženih projektnih aktivnosti;
- Potencijalni rizici i uticaji pod-projekta na lokalnu zajednicu;
- Predloženi proces uključenja zainteresovanih naglašavajući načine na koje zainteresovani mogu participirati;
- Vreme i mesto svih predloženih javnih konsultacija i sastanaka, i proces po kojem će sastanci biti oglašeni, sumarizovani, i izvešteni; i
- Proces i način o podnoženju i adresiranju žalbi.

Zvanični i formalni LGD i CFD biće uzpostavljeni kao forum za žalbe i komentare u vezi sa eksproprijacijom, privremenim uticajem na bilo kakvu imovinu, oštećenja povezana sa izvođenjem radova. Informacija o žalbenom mehanizmu biće javno dostupna i izložena na oglasnoj tabli gradilišta i opštine Surčin.

Pre početka izgradnje, implementaciona jedinica treba da:

- Distribuirati informativnu brošuru od jedne stranice direktno pogođenim osobama sa sledećim informacijama: (i) svrhu, prirodu i obim projekta; (ii) trajanje predloženih projektnih aktivnosti i radnog vremena; (iii) sve rizike (npr. klizišta) i potencijalne uticaje na ljude i relevantne mere ublažavanja; i (iv) kontakt informacije za dobijanje dodatnih informacija o podnesenim zabrinutostima ili žalbama.
- Na gradilištu treba biti vidljiv znak sa nazivom projekta, planiranim trajanjem i kontakt informacijama.

U nastavku je dat kratak opis postupka i odgovornosti za prijem, obradu i odgovaranje na komunikaciju i žalbe javnosti u vezi sa ovim pod-projektom:

- Komunikacije i žalbe mogu biti primljene direktno od strane izvođača radova na gradilištu ili od strane opštine putem kontakt informacija koje dostavlja javnosti. Mora se napomenuti da je Opština odgovorna za svaku komunikaciju.
- Takve komunikacije su zabeležene u "komunikacijskom dnevniku" koji treba da održava Opština, a osoba koja održava komunikaciju (usmenu ili pismenu) prima potvrdu o primitku svoje komunikacije
- Komunikacija se treba obraditi i odgovoriti na sva pitanja u roku od najviše 15 dana.
- Odgovor na komunikaciju, kao i sve korektivne radnje koje su potrebne kao rezultat toga, takođe mora biti registrovan u "komunikacijskom dnevniku".

Primer projektnog žalbenog mehanizma prikazan je u Aneksu 2.

3.2.2. Jačanje kapaciteta i trening

Kroz implementaciju projekta SDIP relevantne državne agencije upoznaće se sa Standardima za zaštitu životne sredine i socijalnog okruženja kroz konsultacije i javne prezentacije, kao i sa dobrim praksama u njihovoj svrsishodnoj implementaciji.

Angažovani izvođači biće obavezni da upoznaju svoje radnike i osoblje angažovano na implementaciji pod-projekta sa Standardima za zaštitu životne sredine i socijalnog okruženja, povećavajući opštu svest i znanje.

3.3. Ostali pozitivni uticaji SDIP Projekta

Očekuje se da ovaj pod-projekat stvori kratkotrajne projektno zavisne prilike za zaposlenje.

Ukoliko se neki od nezaposlenih zaposle, ili ukoliko novo zapošljavanje bude uticalo na nivo nezaposlenosti, projekat će stvoriti pozitivne socijalne efekte u smislu smanjenja socijalnih davanja, odnosno pomoći nezaposlenima.

3.4. Potencijalni negativni uticaji na životnu sredinu i preporučene mere za ublažavanje uticaja

Sumarni prikaz ključnih uticaja na životnu sredinu u fazi izvođenja radova i preporučene mere za

ublažavanje ovih uticaja su dati u narednoj tabeli:

Tabela 1: glavni uticaji tokom izgradnje i preporučene mere ublažavanja

Uticaj	Nivo	Komentar
Uticaji na korišćenje zemljišta/naselja	nizak	Neće biti eksproprijacije zemljišta, kako je definisano u ESS 5 u toku implementacije projekta. Ovo će biti potvrđeno pratećim socijalnom dužnom pažnjom uključujući i obilazak terena pre početka aktivnosti na pod-projektu
Površinske i podzemne vode	nizak	Zbog niskog nivoa drenažnih voda koje potencijalno mogu biti ispuštene u reke, posledični uticaj koji se očekuje je minimalan, ili zanemarljiv. Nepravilno odlaganje iskopanog materijala i građevinskog otpada može negativno uticati na kvalitet površinskih i podzemnih voda
Kvalitet vazduha	nizak	Privremeni uticaj. Može doći do privremenog umerenog pada kvaliteta vazduha na lokalnom nivou, zbog prašine prouzrokovane saobraćanjem građevinske mehanizacije i povišenog nivoa azot oksida (NOx) i sumpor oksida (SOx), zbog izduvnih gasova građevinske mehanizacije. Uticaj može biti ublažen primenom sledećih opštih mera za ublažavanje uticaja na životnu sredinu (GEMM).
Flora i fauna (zaštićena područja i vrste)	nizak	U toku izvođenja radova može da dođe do minimalnih gubitka ili oštećenja vegetacije, gubitka, oštećenja ili poremećaja sistema faune. Uticaj može biti ograničen ili ublažen primenom sledećih opštih mera za ublažavanje uticaja na životnu sredinu (GEMM). Neće biti negativnih uticaja na zaštićena područja usled prirode radova.
Buka i vibracije	nizak	Eksterna buka koju proizvode električni generatori, priprema građevinskih materijala, transport materijala i dr. Privremeni uticaj ograničen samo na fazu izgradnje. Uticaj može biti ublažen primenom opštih mera za ublažavanje uticaja na životnu sredinu.
Kvalitet zemljišta	nizak	Kontaminacija zemljišta može nastati usled: oticanja refulisanih materijala i izlivanja opasnih i toksičnih hemikalija. Uticaj može biti ublažen primenom sledećih opštih mera za ublažavanje uticaja na životnu sredinu (GEMM).
Gubitak površinskog sloja zemljišta	nizak / zanemarljiv	Lokacija je u potpunosti razvijena, uticaj je zanemarljiv
Postojeća infrastruktura	nizak	Povećanje saobraćaja usled građevinskih aktivnosti, kao i uništenje postojeće putne infrastrukture. Uticaj može biti ublažen primenom GEMM procedura.
Otpad	nizak	Opasnost po zdravlje i negativni uticaji na životnu sredinu mogu nastati usled neadekvatne prakse upravljanja otpadom. Uticaj može biti ublažen primenom sledećih opštih mera za ublažavanje uticaja na životnu sredinu (GEMM), Zakon o upravljanju otpadom i Lokalni plan upravljanja otpadom grada Beograda ⁴ .
Kulturna i religijska pitanja,	nizak / zanemarljiv	Ne postoje identifikovana kulturna dobra u blizini zone projekta, radovi se izvode na mestu postojećih objekata
Kumulativni uticaji i dr.	zanemarljiv	Neće se javiti nikakav kumulativni uticaj tokom radova na projektu

⁴ <http://www.sepa.gov.rs/download/UpravOtpad/BeogradLPUO.pdf>

Uticaj	Nivo	Komentar
Bezbednost radnika	nizak	Građevinski radnici mogu osetiti uticaj usled otežanih uslova rada gde se javljaju povišeni nivoi buke, prašine, nebezbedno kretanje mašinerije i dr.
Bezbednost i zdravlje na radu	srednji	Rizik za bezbednost i zdravlje na radu (ESS4). Glavni rizici vezani za Bezbednost i zdravlje na radu se odnose na potencijalne saobraćajne i bezbednosno saobraćajne rizike na radnike, zahvaćene zajednice i korisnike puteva kroz ciklus projekta. Ovi rizici uglavnom potiču od povećanog saobraćaja na transportnim rutama od i do potencijalnih pozajmišta i stovarišta koje će izvođač koristiti tokom izvođenja radova. Povećani rizik od hazardnih materijala uključujući i UXOove, mine i mino-eksplozivne uređaje mogu biti uočeni i biće adekvatno obrađeni kroz razvoj „Procedure za neeksplozivno naoružanje i slučajne pronalaskе mina“. Rizici bezbednosti i zdravlja na radu koji se javljaju usled priliva radnika ili ljudi koji pružaju usluge podrške u mestu se smatraju zanemarljivim, dok Nasilje zasnovano na polu (NZP) ili seksualna eksploatacija i zlostavljanje (SEZ) dece, ili zaraznih bolesti nisu očekivani na ovom projektu.

Tabela 2: Identifikacija glavnih rizika

Aktivnost	Mogući rizik
Rušenje / izgradnja	Rizik za kontaminaciju delova teritorije usled agenasa koji se mogu raspršiti u izvorima podzemnih voda. Rizik za život radnika ako se ne poštuju tehnički uslovi bezbednosti. Opasnost od nesreća uzrokovanih električnom energijom i vlagom. Rizik neprikladnog upravljanja otpadom i mogući uticaj od hazardnih materijala tokom faze rušenja. Rizik za zdravlje radnika u slučaju zagađenja vazduha ili druge kontaminacije otpadnim vodama i materijala koji se koriste pri izgradnji / rehabilitaciji
Transport	Rizik života stanovnika, pešaka i radnika na prilaznim putevima gradilištu
Infrastruktura	Opterećenje lokalnih puteva i uništavanje kolovoznih traka prolaskom velikih transportnih vozila.

Tabela 4: Identifikacija mogućih uticaja i rizika tokom izvođenja radova

Aktivnost	Mogući uticaj / rizik
Korišćenje neodgovarajućih materijala za održavanje	Moguća kontaminacija teritorije

Mogući uticaji kao posledica privremenih građevinskih aktivnosti će se, između ostalog, sastojati od: oštećenja pristupnih puteva, buke, otpada i prašine; emisije u vazduh; potencijalnih uticaja na tlo i vodne resurse; kratkog poremećaja okolnih ekosistema, i trenutne uzurpacije susednih naselja kroz razne projektne i operativne aktivnosti.

Povećanje intenziteta drumskog transporta za vrijeme građevinskih radova može povećati rizik od nezgoda za pešake.

Od aktivnosti koje se ne nalaze direktno na gradilištu, izdvajaju se: operacije na pozajmištima materijala koje, ako se njima ne upravlja na odgovarajući način, mogu dovesti do privremenih negativnih uticaja.

3.5. Potencijalno zagađenje vodotokova

Što se tiče mogućeg zagađenja nakon završetka radova, oni su ograničeni samo na eventualna akcidentna zagađenja. U tom slučaju, kao što je definisano od strane Ministarstva unutrašnjih poslova i u Zakonu o vodama, primenjuju se procedure za reagovanje u incidentnim situacijama.

Izlivanje goriva i maziva se može, u većini slučajeva, javiti u kampu Izvođača i na manipulativnim površinama na kojima se održava i pere oprema i građevinska mehanizacija. Otekla zaprljana voda treba da bude tretirana na separatoru adekvatne veličine pre ispuštanja u recipijent.

Ukoliko se pojavi bilo kakvo izlivanje u bilo kom delu projektne oblasti, Izvođač radova je dužan da ublaži problem upotrebom apsorbujućih materijala, kao što su upijajuće prostirke / tkanine, ili pesak, kao i da ukloni sloj zagađenog zemljišta i odloži ga na odobrenu lokaciju, u skladu sa zakonom.

4. MERE UBLAŽAVANJA UTICAJA I AKTIVNOSTI MONITORINGA

Ovaj dokument predstavlja PUZZS specifičan za određenu lokaciju, pripremljen od strane ESSS i neophodan je za svaki SDIP pod-projekat. PUZZS je akcioni plan u kojem se navodi koji će preporuke i alternative prepoznate u postupku procene uticaja na životnu sredinu zaista biti usvojene i sprovedene. PUZZS se može izraditi kao sastavni deo Glavnog projekta ili kao poseban projektni dokument. On obezbeđuje uključivanje relevantnih faktora životne sredine u celokupan dizajn projekta i pomaže identifikovanju veza sa drugim bezbednosnim politikama vezanim za projekat.

4.1. Procena troškova

Opseg propisanih mera za ublažavanje uticaja za radove na predmetnom projektu je takav da odgovara dobrim praksama zaštite životne sredine tokom izgradnje i njihova implementacija će imati zanemarljiv uticaj na ukupnu cenu radova.

Izvođačeva obaveza je uvrsti cenu implementacije mera ublažavanja uticaja na životnu sredinu u njegovu ukupnu cenu. Od izvođača će se zahtevati da priloži kratku izjavu potcđujući da:

- Uslovi iz PUZZS su uračunati u ponuđenu cenu,
- Izvođač u timu ima kvalifikovanog i iskusnog zaposlenog koji će biti odgovaran za postupanje u skladu sa zahtevima PUZZS
- Da će Izvođač i njegovi podizvođači postupati u skladu sa Zakonima Republike Srbije i zahtevima Zajmodavca

4.2. Mere ublažavanja uticaja

4.2.1. Opšte

Ovo poglavlje objašnjava potencijalne uticaje na životnu sredinu i socijalno okruženje SDIP pod-projekata uključujući i projekat Surčin.

4.2.2. Uticaji na životnu sredinu i socijalno okruženje i mere ublažavanja

Potencijalno zagađenje vazduha - prašina

Uticaj – Potencijalni izvori zagađenja vazduha mogu biti prašina nastala usled aktivnosti održavanja, saobraćaja građevinske mehanizacije, kao i drugih izvora. Građevinski radovi uključuju lomljenje, kopanje, razbijanje, transport i odlaganje malih količina suvih materijala. U tom smislu, na lokalnom nivou može da dođe do umerenog i privremenog pada kvaliteta vazduha kao rezultat pojave prašine nastale usled saobraćaja građevinske mehanizacije i povišenih nivoa azot oksida (NOx) i sumpor oksida (SOx), zbog izduvnih gasova građevinske mehanizacije. Prašina se može zadržati na vegetaciji, usevima, objektima i zgradama.

Mere ublažavanja – Prskanje vodom je osnovni metod kontrole prašine. U svakom slučaju, dodavanje vode materijalima za ispunu je neophodno u toku građevinskih radova.

Potencijalna kontaminacija vode

Uticaj – U toku implementacije projekta može doći do kontaminacije vode usled oticanja efluenta sa gradilišta, izlivanja na lokacijama za servisiranje mehanizacije, kao i sanitarnih otpadnih voda iz objekata za smeštaj radnika na gradilištu. Potencijalna zagađenja u toku eksploatacije objekta su uglavnom ograničena na akcidente. U tom slučaju primeniće se procedure za aktivnosti koje treba preduzeti u incidentnim situacijama definisane od strane Ministarstva unutrašnjih poslova, kao i Zakonom o vodama.

Mere ublažavanja – Do izlivanja goriva i maziva na gradilištu može doći u toku održavanja, ili pranja mehanizacije i vozila. U toku redovnih radnih operacija, ovaj deo gradilišta treba da bude opremljen gravitacionim separatorom masti i ulja odgovarajućeg kapaciteta. Ukoliko ipak dođe do izlivanja, kako bi ublažio problem, izvođač radova treba da upotrebi apsorbujuće materijale kao što su apsorbujuće prostirke/tkanine ili pesak, u cilju uklanjanja kontaminiranog zemljišta i njegovog kasnijeg odlaganja na odobrenu lokaciju u skladu sa Zakonom o vodama.

Izvođač će izraditi Plan upravljanja otpadom za projekat. Mere za ublažavanje uticaja treba, osim ostalih zahteva, sadržati obaveže izvođača da:

- da locira deponiju/lokaciju za odlaganje otpada na udaljenosti od najmanje 500 m od naseljenog područja, kako lokalno stanovništvo u Sremskoj Mitrovici ne bi bilo izloženo neprijatnim mirisima koji nastaju usled anaerobnog razlaganja otpada na deponijama. Lokacija za odlaganje otpada treba da bude ograđena, uključujući sadnju drveća, kako bi se sprečio ulazak dece na istu. Sav čvrst otpad treba da bude prikupljen, uklonjen sa gradilišta i odložen na odobrenim lokacijama za odlaganje otpada.
- U slučaju da se goriva i maziva skladište za ponovnu upotrebu u jamama sa oblogom od najmanje 60cm, treba voditi računa da jama bude locirana na najnižem delu gradilišta i udaljena od naseljenog područja.
- U slučaju popunjavanja ravničarskih terena otpadom, potrebno je obezbediti da njihov nivo bude u ravni sa okolnim terenom. U ovom slučaju treba se uveriti da se ovaj ravničarski teren ne koristi za sakupljanje kišnice.
- Osigura da se celokupan građevinski otpad od rušenja/demontaže postojećih skladišta, kao i komunalni otpad generisan kroz čitav projekat preda agenciji nadležnoj za skupljanje otpada.

Održavanje mehanizacije i dopuna goriva

Uticaj - održavanje opreme i dopuna goriva mogu da izazovu kontaminaciju zemljišta i vodotoka, uključujući i podzemne vode, u slučaju neadekvatnog i nemarnog postupanja sa gorivom, mazivima i dr.

Mere ublažavanja - U cilju izbegavanja štetnih uticaja na prirodnu sredinu, važno je obezbediti pravilno postupanje sa mazivima, gorivom i rastvaračima prilikom servisiranja opreme.

Bezbednost i zdravlje na radu

Uticaji – Građevinski radnici mogu biti izloženi negativnim uticajima usled opasnog radnog okruženja, što uključuje visok nivo buke, prašinu, kao i nebezbedan saobraćaj građevinske mehanizacije i dr.

Mere ublažavanja – Izvođač radova će informisati svoje radnike o merama bezbednosti i zdravlja na radu i zahtevati od njih da koriste ličnu zaštitnu opremu, koju je izvođač obezbedio. Izvođač radova je takođe dužan da se postara da su operatori teške i opasne građevinske mehanizacije adekvatno obučeni, da imaju dozvole za upravljanje ovom opremom, kao i da su osigurani. Izvođač radova je takođe dužan da obezbedi prostorije za pružanje prve pomoći, brzu intervenciju od strane lica koja su obučena za pružanje prve pomoći, kao i hitan medicinski transport do najbliže bolnice, ili stanice hitne pomoći.

Buka

Uticaj – Buka prouzrokovana građevinskim radovima će predstavljati isključivo privremeni uticaj. Iako privremen i u velikoj meri umeren, uticaj buke u naseljenim područjima može negativno da utiče na zdravlje ljudi, ako se ne preduzmu mere za njegovo ublažavanje.

Mere ublažavanja – U osetljivim područjima (škole, parkovi prirode, bolnice), izvođač radova će se sa posebnom pažnjom odnositi prema emisijama buke, uz striktno poštovanje Plana za upravljanje zaštitom životne sredine (PUZZS). U slučaju buke sa emisijama iznad dozvoljenog nivoa, potrebno je razmotriti upotrebu privremenih zvučnih barijera i adekvatnih mera za ublažavanje uticaja. Potrebno je preduzeti odgovarajuće aktivnosti u cilju podizanja nivoa svesti kao i administrativne mere, kako bi se obezbedilo propisno održavanje vozila. U slučaju da nivo buke pređe dozvoljene vrednosti za osetljiva područja, izvođač radova treba da postavi privremene barijere u cilju sprečavanja širenja buke.

Na osnovu preliminarnih procena, ključne mere za ublažavanje uticaja na životnu sredinu predložene u okviru ovog Plana za upravljanje životnom sredinom (PUZZS) su sledeće:

- Identifikacija i lociranje na projektnim planovima svih osetljivih prirodnih resursa na projektnom području, uključujući, ali ne ograničavajući se na delove prirodnog habitata, kolonije ptica, močvarna područja, jedinstvene biljne zajednice i dr. (uz konsultaciju sa nadležnim lokalnim organima za zaštitu prirode).
- Obezbeđenje zona privremene akumulacije otpada tako da ne može doći do oštećenja vegetacionog pokrivača i drugih elemenata životne sredine.
- Transport i odlaganje betonskog otpada nastalog u toku izvođenja radova, šteta i viška zemlje iz iskopa na odobrenim lokacijama, deponijama/odlagalištima za otpad.
- Pažljivo određivanje trasa pristupnih puteva/zone rada u cilju sprečavanja njihovog proširenja.
- Sanacija lokacija na kojima su se nalazili pristupni putevi i zona rada nakon završetka izvođenja građevinskih radova (obrađivanje zemljišta specijalizovanom mehanizacijom, planiranje zemljišta, humusiranje, i dr.).
- Korišćenje zatvorenih/pokrivenih kamiona za transport građevinskih materijala.
- Čišćenje okolnog područja od prašine prskanjem vodom, odnošenje viška materijala i čišćenje gradilišta nakon završetka građevinskih radova.
- Vraćanje terena u stanje približno prvobitnom, nakon završetka građevinskih radova.
- Preduzimanje odgovarajućih mera zaštite (uspostavljanje zaštićenih zona, zaobilazanje ovih područja u toku transportnih i drugih aktivnosti).
- Momentalan prekid radova ukoliko se u toku zemljanih radova naiđe na spomenike od istorijskog i kulturnog značaja, kao i dostavljanje relevantnih informacija Zavodu za zaštitu spomenika kulture u Sremskoj Mitrovici.

Rizici rada

Uticaj - Radnici mogu biti izloženi uobičajenim rizicima gradilišta povezanih sa ovakvim građevinskim radovima srednjeg rizika, ali mogu biti izloženi radu na visini, skelama, upravljanjem i radom oko mašina.

Mere ublažavanja – Izvođač će izraditi odgovarajući Plan bezbednosti i zaštite na radu koji će biti podložen odobrenju nadzornog organa angažovanog na praćenju rizika BZR.

Uticaj – Radnici mogu imati žalbe i interesovanja o radnom okruženju

Mera ublažavanja – Osposobljavanje specifičnog žalbenog mehanizma za projektne radnike. Projektni radnici imaju pravo da daju predloge, primedbe i informaciju vezanu za bezbednost i zaštitu na radu. On/ona može odbiti da radi ukoliko je njen/njegov život ili bezbednost ugrožena ili ukoliko odgovarajuće mere zaštite bezbednosti i zaštite na radu nisu implementirane. Projektni radnici treba da budu informisani o dostupnim žalbenim mehanizmima nakon njihovog zaposlenja ili angažovanja. Ugovorene strane treba da demonstriraju njihovu volju da implementiraju ove mehanizme, čak i ako ovakav zahet nije postavljen zakonskom regulativom zemlje u kojoj se implementira projekat.

Pre početka radova od izvođača će se tražiti da pripreme i podnesu na odobrenje Planove implementacije za specifično gradilište koji će se sastojati od sledećeg:

- Plan upravljanja otpadom i otpadnim vodama
- Plan organizacije gradilišta
- Plan pošumljavanja
- Plan za vanredne situacije

U sledećoj tabeli je dat pregled Plana za ublažavanje negativnih uticaja na životnu sredinu i socijalno okruženje za SDIP pod-projekat u Surčinu, koji predstavlja svojevrsnu kontrolnu listu kako bi se

obezbedilo da relevantne mere za ublažavanje negativnih uticaja na životnu sredinu budu primenjene u adekvatnim fazama sprovođenja projekta.

Izvođač je u obavezi da upozna svoje radnike sa merama zaštite Životne sredine i socijalnog okruženja ustanovljenim unutar predmetnog PUŽŽS dokumenta.

4.3. Plan ublažavanja uticaja na životnu sredinu za SDIP pod-projekat u SURČINU

Faza	Problem/uticaj aktivnosti	Mere za ublažavanje uticaja	Institucionalna odgovornost	Komentar
PRE IZGRADNJE	PUŽŠ Procedura i priprema tenderske dokumentacije			
	Tenderska dokumentacija pripremljena prema ili uz upotrebu ovog PUŽŠ dokumenta u prevedenoj verziji	Tenderska dokumentacija nije kompletna ako se u nju ne inkorporira (verzija na srpskom jeziku) plan za ublažavanje uticaja i monitoring plan ovog ESMP dokumenta, koji će biti inkorporirani u zaštitne klauzule Tehničkih Specifikacija u ugovore uz obaveze usklađivanja sa Uslovima Zajmodavca	JIP u ime Investitora JVP „Srbijavode“	
Planiranje/Projektovanje	Povećanje mogućnosti zaposlenja i prihodovanja u lokalnoj zajednici	Prioritizovati kvalifikovanu lokalnu populaciju pri zapošljavanju	Izvođač	Problem treba regulisati kroz tendersku dokumentaciju
Planiranje/Projektovanje	Osigurati usklađivanje sa relevantnom građevinskom zakonskom regulativom	Izhodovati građevinsku dozvolu obezbediti Vodoprivredne smernice ukoliko se pod-projekti izvode blizu površinskih vodotokova	Korisnik projekta	
Planiranje/Projektovanje	Osigurati usklađivanje sa relevantnom građevinskom zakonskom regulativom	Izhodovati građevinsku dozvolu obezbediti Vodoprivredne smernice ukoliko se pod-projekti izvode blizu površinskih vodotokova	Korisnik projekta	
IZGRADNJA	Nabavka materijala			
	Kamenolom, betonska i asfaltna baza	Koristiti postojeće kamenolome, betonske i asfaltna baze; koristiti licencirane dobavljače za ostale materijale: uslov za zvanično odobrenje ili upotrebna dozvola	Kamenolom, betonska i asfaltna baza, dobavljač materijala	preciziraće se u tenderskoj dokumentaciji-tehničke specifikacije za izvođenje radova
IZGRADNJA	Transport materijala			
	Prašina,dim	Pokriti kamionski tovar.	Kamionski prevoznik	a)-d) preciziraće

PROJEKAT INTEGRISANOG RAZVOJNOG PROGRAMA ZA KORIDORE REKE SAVE I DRINE – SDIP
Plan Upravljanja Zaštitom Životne Sredine - PUZZŠ

Faza	Problem/uticaj aktivnosti	Mere za ublažavanje uticaja	Institucionalna odgovornost	Komentar
	Kamen, prašina	Ovlažiti i pokriti kamionski tovar	Kamionski prevoznik	se u tenderskoj dokumentaciji-tehničke specifikacije za izvođenje radova
	Pesak i šljunak, prašina	Ovlažiti i pokriti kamionski tovar	Kamionski prevoznik	
	Emisije prašine sa gradilišta mogu uticati na kvalitet vazduha i predstavljati opasnost po zdravlje radnika i suseda	U slučaju odlaganja iskopanog materijala, otpad će se čuvati u kontrolisanom području i prskati vodom kako bi se smanjila prašina Prilikom pneumatskog bušenja / sabijanja prašina mora biti potisnuta tekućim raspršivanjem vode i / ili ugradnjom kućišta za zaštitu od prašine na lokaciji Septička jama (u slučaju rekonstrukcije postojećih) instalirana u toaletu treba biti hermetički zatvorena kako bi se izbegli neugodni mirisi. Okolina projekta (pešačke staze, putevi) mora biti oslobođena od šuta kako bi se smanjila prašina. Na gradilištu neće biti otvorenog sagorevanja građevinskog / otpadnog materijala Neće biti praznog hoda građevinskih vozila na gradilištu Svi materijali će biti isporučeni / transportovani na način koji će minimizirati prašinu - uključujući pokrivenost kamiona ili zatvorene kamionske tovore, sa prskanjem vodom kao merom za suzbijanje prašine Točkovi transpotnih vozila biće oprani pre napuštanja gradilišta	Izvođač radova	
Rekonstrukcija	Stanovništvo izloženo povećanom riziku saobraćajnih nezgoda i građevinskih radova	Obezbediti adekvatne znake upozorenja, osvetljenje, zaštitne ograde i sl. Poštovati pravila saobraćaja. Čistiti građevinski otpad sa gradilišta tokom izgradnje i očistiti nakon završetka radova, po zatvaranju gradilišta. Obezbediti sanitetski materijal, pribor za prvu pomoć i	Izvođač radova	Problem treba regulisati kroz Ugovor za izvođenje radova

PROJEKAT INTEGRISANOG RAZVOJNOG PROGRAMA ZA KORIDORE REKE SAVE I DRINE – SDIP
Plan Upravljanja Zaštitom Životne Sredine - PUZZS

Faza	Problem/uticaj aktivnosti	Mere za ublažavanje uticaja	Institucionalna odgovornost	Komentar
		pomoć kroz institucionalne i administrativne aranžmane sa opštinskim bolnicama na gradilištui. Implementirati Plan organizacije gradilišta.		
IZGRADNJA	Gradilište			
	Mogućnost otkrića arheološkog nalazišta	Ako se otkrije arheološko nalazište, Izvođač radova će momentalno zaustaviti radove i obavestiti ZZSK	Izvođač radova	Moguće kašnjenje radova
	Potencijalno zagađenje vode i zemljišta usled nepravilnog skladištenja i korišćenja materijala	Organizovati i pokriti prostore za skladištenje materijala; izolovati betonske i druge radove od uticaja vode korišćenjem zaptivne oplata ili maski; izolovati prostore za pranje kamiona za transport betona i druge opreme od uticaja vode izborom prostora za pranje s kojih se voda ne spira slobodno, direktno ili indirektno u vodotokove.	Izvođač radova	
	Zagađenje vode i zemljišta usled nepravilnog odlaganja otpada	Odlaganje otpadnog materijala na mestu koje je zaštićeno od ispiranja, na obeleženoj lokaciji; ako ne na licu mesta, onda na ovlašćenoj deponiji.	Izvođač radova	
	Zagađenje vode i zemljišta nepravilnim odlaganjem otpadnih materijala	Skladištenje otpada u skladu sa najboljom međunarodnom praksom (IFC, EHS - Opšte smernice). Primeniti dodatne mere za skladištenje opasnog otpada (sekundarno suzbijanje, ograničavanje pristupa, obezbeđivanje lične zaštitne opreme itd.) kao neophodne kako bi se sprečio štetni uticaj po radnike, lokalno stanovništvo i životnu sredinu. Imenovati odgovorna lica za sakupljanje otpada i njegovo skladištenje (opasni i neopasni).	Izvođač radova	

PROJEKAT INTEGRISANOG RAZVOJNOG PROGRAMA ZA KORIDORE REKE SAVE I DRINE – SDIP
Plan Upravljanja Zaštitom Životne Sredine - PUZZS

Faza	Problem/uticaj aktivnosti	Mere za ublažavanje uticaja	Institucionalna odgovornost	Komentar
	Neodgovarajuće upravljanje otpadom može prouzrokovati zagađenje zemljišta i podzemnih voda ili prouzrokovati rasipanje od strane vetra / životinja i predstavljati rizik za zdravlje	Odgovarajuća mesta za odlaganje otpada će biti utvrđena na licu mesta, uključujući kante za sakupljanje otpada za manji otpad, i namenska legalna područja za krupniji otpad Sav otpad, uključujući građevinske ostatke i iskopane materijale, redovno i pravovremeno će se transportovati sa lokacije i upravljati preko ovlašćene agencije ili odlagati na lokaciji koja je zvanično određena od strane lokalnih vlasti - opština Surčin Ustanovljeni su putevi i lokacije za sakupljanje i odlaganje otpada za sve glavne vrste otpada koje se očekuju od aktivnosti rušenja i izgradnje. Otpad od rušenja će biti odvojeni od opšteg otpada, organskog, tečnog i hemijskog otpada sortiranjem na licu mesta i uskladištenim u odgovarajućim kontejnerima. Evidencija o odlaganju otpada će biti održavana kao dokaz za pravilno upravljanje kako je predviđeno. Kada god je to izvodljivo, izvođač će ponovo koristiti i reciklirati odgovarajuće i održive materijale Uklonjena vegetacija se najbolje može kompostirati na licu mesta, na određenom i upravljanom području. Sav uljni otpad će se sakupljati odvojeno, u posudama koje ne propuštaju, i biti će predate ovlašćenom društvu za upravljanje i odlaganje, uz pribavljanje odgovarajućih potvrda.	Izvođač radova	
	Zagađenje vode i zemljišta nepravilnim odlaganjem otpadnih materijala	Transport otpada u obeleženim vozilima namenjenih za prevoz otpada, kako bi se smanjio rizik od oslobađanja opasnih i neopasnih materija. Obuka vozača za rukovanje i odlaganje tereta koji prevoze i pratećoj dokumentaciji koja opisuje prirodu tereta (otpada) i stepen njegove opasnosti.	Izvođač radova	

PROJEKAT INTEGRISANOG RAZVOJNOG PROGRAMA ZA KORIDORE REKE SAVE I DRINE – SDIP
Plan Upravljanja Zaštitom Životne Sredine - PUZZS

Faza	Problem/uticaj aktivnosti	Mere za ublažavanje uticaja	Institucionalna odgovornost	Komentar
	Potencijalno zagađenje vazduha, vode i zemljišta usled nepravilnog održavanja opreme i točenja goriva	Primeniti najbolju inženjersku praksu u korišćenju i bezbednom skladištenju maziva, goriva i ulja, obezbediti pravilno punjenje gorivom i održavanje opreme, sakupljati sav otpad i odlagati u skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom;	Izvođač radova	
	Neodgovarajuće skladištenje i upotreba materijala može prouzrokovati zagađenje vazduha, tla ili vode	Sve materijale čuvati u originalnim kontejnerima na odgovarajućim mestima, što omogućava skladištenje koje ne propušta Ne smeju se odlagati boce i druge posude za otpad, osim kroz odgovarajuće postupke rukovanja Osigurati da su radnici upoznati sa sigurnosnim propisima i zahtevima za skladištenje za svaki proizvod.	Izvođač radova	
	Građevinski radovi na gradilištu mogu uticati na kvalitet površinskih voda (mali prirodni ribnjaci) i naknadno na podzemne vode	Na gradilištu će uspostaviti odgovarajuće mere za kontrolu vode i sedimenta kao što su npr. barijere od mulja kako bi se sprečilo kretanje sedimenta sa mesta i uzrokovalo zagađenje. Kolektori će biti obezbeđeni da bi se izbegla disperzija površinskih voda u slučaju zalivanja peska ili šljunka radi kontrole prašine Građevinska vozila i mašine će se prati samo u određenim područjima u kojima oticanje neće zagaditi prirodna površinska vodna tela, te će biti adekvatno prikupljano i upravljano Pre početka aktivnosti farbanja, dno će biti pokriveno plastičnim papirom kako bi se osiguralo prikupljanje kapljica boja u zemljištu. Nakon završetka radova, ova plastika će biti uklonjena i odložena na mestima određenim od strane lokalnih vlasti. Pripremiti mešani cement i sl. u izolovanom prostoru. Izbetonirati cementom površinu od 20m ² na odgovarajućoj udaljenosti i unutar teritorije skladišta, izbegavajući penetraciju materijala za građenje u slojeve tla. Izbeći popravke, točenje goriva ili bilo kakve intervencije na opremi na neizbetoniranim površinama sa neadekvatnim platoima za kontrolu curenja. Informisati radnike i	Izvođač radova	

PROJEKAT INTEGRISANOG RAZVOJNOG PROGRAMA ZA KORIDORE REKE SAVE I DRINE – SDIP
Plan Upravljanja Zaštitom Životne Sredine - PUZZŠ

Faza	Problem/uticaj aktivnosti	Mere za ublažavanje uticaja	Institucionalna odgovornost	Komentar
		mašinovođe o važnosti poštovanja mera prevencije kako bi se izbegla moguća kontaminacija		
	Bezbednost radnika	Obezbediti radnike sigurnosnim uputstvima i zaštitnom opremom; omogućiti bezbedan alternativni tok saobraćaja.	Izvođač radova	
	Sporovi i žalbe na radnom mestu	Uspostaviti žalbeni mehanizam za radnike	JIP/Izvođač	

PROJEKAT INTEGRISANOG RAZVOJNOG PROGRAMA ZA KORIDORE REKE SAVE I DRINE – SDIP
Plan Upravljanja Zaštitom Životne Sredine - PUZZS

Faza	Problem/uticaj aktivnosti	Mere za ublažavanje uticaja	Institucionalna odgovornost	Komentar
	Bezbednost zajednice na lokalnu	Priprema svih pripadajućih delova Plana upravljanja BZR (BZR, plan bezbednosti zajednice na lokalnu, plan upravljanja saobraćajem, plan upravljanjem hazardnim materijalima, program treninga, priprema i reagovanje u hitnim situacijama i dr.) - Plan upravljanja saobraćajem Minimum sledeći planovi pripreme i odgovora u hitnim situacijama će se pripremiti: - Plan reagovanja u slučaju izlivanja - Plan reagovanja u slučaju požara (vatreni i eksplozioni hazardi, identifikovati evakuacione rute; - Plan reagovanja u slučaju saobraćajne nesreće - Plan pripreme i reagovanja u slučaju kolapsa konstrukcije - Plan pripreme i reagovanja u slučaju poplave - Plan pripreme i reagovanja u slučaju neeksplozivnog naoružanja (koji će uključivati i Procedure za neeksplozivno naoružanje i slučajne pronalazke mina; - Minimalni sadržaj planova – Organizaciona struktura, Ogovornosti, Komunikacija, Procedure, Trening, Resursi. - Kada to državna regulativa zahteva, Izvođač je dužan da konsultuje relevantne državne institucije/ministarstva i pribavi odobrenje za te planove. - Kodeks ponašanja i podizanje nivoa svesti bezbednosnog osoblja - Izbegavati noćne građevinske radove sa teškom mehanizacijom odd 22:00 dp 6:00 u blizini stambenih zona. - Bez diskrecione upotrebe bučne mehaniacije do 50m od stambenih zona i blizu institucija, ručni rad se može koristiti u tim granicama - Dobro održavanje i adekvatna upotreba građevinske mehanizacije u cilju minimiziranja proizvodnje buke - Gde god je moguće, koristiti ne-mehanizovanu gradnju u cilju smanjenja upotrebe mehanizacije - Sprovoditi redovno održavanje signalizacije i regulisati cirkulaciju saobraćaja i pešaka u instancama sa povećanim rizikom; postaviti znake koji vizualizuju granice gradilišta;	Izvođač radova	

PROJEKAT INTEGRISANOG RAZVOJNOG PROGRAMA ZA KORIDORE REKE SAVE I DRINE – SDIP
Plan Upravljanja Zaštitom Životne Sredine - PUZZS

Faza	Problem/uticaj aktivnosti	Mere za ublažavanje uticaja	Institucionalna odgovornost	Komentar
	Rizici rada	Radnici mogu izneti njihove brige (bezbednost, nezadovoljstvo, zlostavljanje ili drugo) kroz žalbeni mehanizam		
	Sveukupna bezbednost radnika, kao i rizici od neovlašćenog i nepoželjnog pristupa gradilištu	Stanovnici koji stanuju blizu gradilišta će biti obavešteni o radovima, ciljevima i privremenim očekivanim negativnim uticajima putem odgovarajuće komunikacije; javni sastanci, itd. Sve građevinske i / ili sanacione dozvole će se pribaviti svim zakonski propisanim procedurama. Izvođač će potvrditi da će svi radovi biti obavljeni na siguran i disciplinovan način kako bi se minimizirali uticaji na susedne stanovnike i životnu sredinu. Uključujući organizaciju transporta kako bi se minimizirali uticaji na stanovništvo i pranje guma vozila kako bi se smanjilo nanošenje blata i ostataka na putevima. Radnici će se pridržavati međunarodne dobre prakse (uvek šlem, po potrebi maske i sigurnosne naočale, pojasevi itd.). Radnici će takođe biti angažovani uz poštovanje srpskog zakonodavstva, a investitor treba da poštuje sva higijenska i bezbednosna pravila uslovljena srpskim zakonodavstvom. Osiguranje života radnika itd. Obezbediće poslodavac. Tehničke mere bezbednosti obezbeđuje poslodavac. Sigurnosni komplet za hitne slučajeve treba postaviti u blizini radnog mesta za intervenciju u slučaju nesreće. Kontakti i brojevi za hitne slučajeve moraju biti jasno postavljeni na licu mesta. U slučaju kontakta sa zagađenim vodama kanala ili sedimenata, radnici treba da imaju zaštitnu odeću. Odgovarajuća upozorenja na radnim mestima, vizuelnim barijerama i sl. će se koristiti za sprečavanje nesreća.	Izvođač radova	

PROJEKAT INTEGRISANOG RAZVOJNOG PROGRAMA ZA KORIDORE REKE SAVE I DRINE – SDIP
Plan Upravljanja Zaštitom Životne Sredine - PUZZS

Faza	Problem/uticaj aktivnosti	Mere za ublažavanje uticaja	Institucionalna odgovornost	Komentar
	Nesreće tokom građevinskih radova mogu izazvati nenamerno oštećenje lokalne infrastrukture ili mreže za napajanje	Obezbediti sve odgovarajuće dozvole od lokalnih komunalnih preduzeća. Obezbediti poznavanje mreža u blizini lokacije U slučaju slučajnog prekida, odmah obustaviti sve radove, obavestiti nadležne organe u Sremskoj Mitrovici i izvršiti hitnu sanaciju oštećene mreže u skladu sa zakonskim zahtevima	Izvođač radova	
	Upotreba neadekvatnih sirovina može dodatno opteretiti prirodnu sredinu	Koristiti materijale (pesak, šljunak, kamen) samo od dobavljača koji imaju važeće dozvole izdate od nadležne institucije.	Izvođač radova	
	Buka koja nastaje tokom radova može predstavljati pretnju i rizik za radnike na gradilištu, životinje i susedne objekte	Građevinska buka će biti ograničena na ograničena vremena koja su dogovorena u dozvoli u skladu sa srpskim zakonodavstvom o životnoj sredini Tokom operacija poklopci motora generatora, kompresora vazduha i druge pogonske mehaničke opreme moraju biti zatvoreni, a oprema postavljena na teritoriji stanice.	Izvođač radova	
	Radovi na gradilištu mogu izazvati oštećenje ili trajno uklanjanje vegetacije	Obezbediti da ne dođe do oštećenja vegetacije na licu mesta. U slučaju neizbežnog oštećenja, ponovo zasaditi iste vrste na licu mesta. Obezbediti vizuelno isti izgled kao i pre početka radova.	Izvođač radova	
	Upotreba teških tereta transportna sredstva za materijale na gradilištu mogu izazvati smetnje u lokalnom saobraćaju	Osigurati da je lokalna zajednica bude upoznata sa bilo kakvim većim transportnim zahtevima i prekidima u redovnom odvijanju saobraćaja. Adekvatno upravljati saobraćajem i koristiti obaveštenja kako bi upozorili druge na moguće zagušenje.	Izvođač radova	
	Ostaci građevinskih materijala nakon zatvaranja privremenih gradilišta	Svi ostaci i materijali koji ostanu nakon zatvaranja privremenih gradilišta će se ukloniti sa lokacije i ponovno upotrebljeni/reciklirani gde je moguće. Svi ostaci će biti odstranjeni na način koji neće biti štetan za okolinu; to će sprovesti kompanije koje imaju dozvole za izvođenje ovakvih radova	Izvođač radova	Problem treba regulisati kroz Ugovor za izvođenje radova

PROJEKAT INTEGRISANOG RAZVOJNOG PROGRAMA ZA KORIDORE REKE SAVE I DRINE – SDIP
Plan Upravljanja Zaštitom Životne Sredine - PUZZS

Faza	Problem/uticaj aktivnosti	Mere za ublažavanje uticaja	Institucionalna odgovornost	Komentar
ODRŽAVANJE	Gradilište			
	Obaveza publikovanja rezultata arheoloških iskopavanja	Potrebno je obezbediti sredstva za čuvanje, publikovanje i izlaganje dobara koja će biti otkrivena, arheološki iskopana i istražena, dokumentovana i konzervirana radi trajne naučne i stručne prezentacije kulturnog nasleđa u okviru investicionog posla.	Investitor JVP „Srbijavode“	
	Potencijalno zagađenje vazduha, vode i zemljišta: Prašina, izduvni gasovi, prosuto gorivo, ulja i maziva.	Primeniti najbolju inženjersku praksu u korišćenju i bezbednom skladištenju maziva, goriva i ulja, obezbediti pravilno punjenje gorivom i održavanje opreme, sakupljati sav otpad i odlagati u skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom ("Službeni glasnik RS" br. 36/09, 88/10, 14/16); Propisano organizovati i pokriti prostore za skladištenje materijala; izolovati prostore za pranje s kojih se voda ne spira slobodno, direktno ili indirektno u vodotokove (reka Sava); Odlagati otpad na odgovarajuće lokacije zaštićene od ispiranja.	Izvođač radova na održavanju	
Upotreba	Nepravilno upravljanje otpadnim vodama može prouzrokovati kontaminaciju podzemnih voda	Izbegavati bilo kakve aktivnosti koje mogu da uzrokuju procurivanje opasnih materija u zemlju	Upravljač skladišta i opština Surčin	
Upotreba	Neadekvatno sakupljanje i upravljanje čvrstim otpadom može predstavljati opasnost za kvalitet tla i vode	Uspostaviti odgovarajuće postupke za upravljanje otpadom, uključujući odvajanje otpada u uljani i opasni otpad, redovni komunalni i zeleni otpad koji se može kompostirati Obezbediti dovoljnu količinu kanti za sakupljanje otpada na gradilištu i obezbediti redovno sakupljanje otpada Izolovati prostor za smeštaj kanti za skupljanje otpada i obezbediti često odnošenje od ovlašćenih subjekata.	Upravljač skladišta sa lokalnim komunalnim preduzećem	
Upotreba	Curenja i izlivi u stanici mogu zagađiti površinske vodotokove	Imati plan akcije za kontrolu curenja Obezbediti nepropusne posude za sakupljanje zauljenog otpada ili opreme koja može kapati na zemlju ili u vodu	Upravljač skladišta i ovlašćeno preduzeće za upravljanje takvim otpadom	

PROJEKAT INTEGRISANOG RAZVOJNOG PROGRAMA ZA KORIDORE REKE SAVE I DRINE – SDIP
Plan Upravljanja Zaštitom Životne Sredine - PUZZS

Faza	Problem/uticaj aktivnosti	Mere za ublažavanje uticaja	Institucionalna odgovornost	Komentar
		Obezbediti adekvatno upravljanje otpadom		

5. MONITORING

Jedinica za implementaciju projekta (JIP) i nadzorni organ će realizovati monitoring svih aktivnosti u toku implementacije projekta.

Monitoring plan precizira parametre koji će biti predmet monitoringa za svaku komponentu zaštite životne sredine, uključujući lokacije i trajanje ove aktivnosti. U Planu monitoringa se takođe preciziraju važeći standardi, kao i odgovornosti u smislu implementacije i kontrole.

Pored kritičnih lokacija koje su definisane u toku faze projektovanja, monitoring stanja životne sredine će takođe biti realizovan na samom gradilištu i bilo kom drugom delu zone radova za koji se utvrdi da je relevantan u toku izvođenja radova.

Smernice Svetske Banke u vezi aspekta zaštite životne sredine kod monitoringa projekata, uključujući i socijalno-ekonomske i zdravstvene aspekte, date su u Priručniku o proceni uticaja na životnu sredinu - Izdanje 14, Monitoring i nadzor aktivnosti zaštite životne sredine (iz juna 1996. godine).

Program monitoringa projekta obuhvata uticaj na kvalitet površinskih i podzemnih voda, poremećaje značajnih ekoloških staništa uključujući rečne priobalne ekosisteme, zatim nenajavljene inspekcije u toku izvođenja radova u cilju utvrđivanja poštovanja propisa iz oblasti zaštite životne sredine, završnu inspekciju nakon završetka radova da bi se potvrdilo da je stanje zadovoljavajuće, kao i ocenu stanja lokacije gradilišta pre početka i nakon završetka radova, kako bi se utvrdilo da nema gubitaka u smislu prirodnih vrednosti.

Elementi programa monitoringa i nadzora aktivnosti zaštite životne sredine:

Ciljevi

Indikatori vezani za uticaje projekta i mere za ublažavanje uticaja

Parametri koji su predmet merenja

Institucionalne odgovornosti, trajanje

Izveštavanje

Troškovi i finansijske odredbe

U sledećoj tabeli su date aktivnosti monitoringa i odgovornost u smislu sprovođenja predloženih mera ublažavanja uticaja na životnu sredinu, u toku realizacije SDIP pod-projekta u Surčinu.

5.1. Monitoring Plan FERP pod-projekta u SURČINU

Faze	Parametar monitoringa	Lokacija monitoringa	Način monitoringa/oprema	Vreme monitoringa/ učestalost monitoringa ili kontinuirano	Zašto je monitoring neophodan	Institucionalna odgovornost
						Implementacija
IZGRADNJA			Transport materijala			
Betonske i asfaltne baze, kamenolomi	Posedovanje ekoloških atesta za betonske i asfaltne baze i kamenolome i druge dovaljače od kojih se materijal nabavlja	Pravna lica koja su vlasnici postrojenja	Uvid u dokumentaciju	Tokom nabavke materijala	treba obezbediti usklađenost postrojenja sa provizijama zaštite životne sredine i socijalnog aspekta i bezbednošću i zaštite na radu	Izvođački nadzor
Kamen	kamionski tovar pokriven ili vlažan	gradilište	nadgledanje	nenajavljene inspekcije u toku rada, najmanje jednom nedeljno	I bezbednosne zahteve i omogućiti	Izvođački nadzor
Pesak i šljunak	kamionski tovar pokriven ili vlažan	gradilište	nadgledanje	nenajavljene inspekcije u toku rada, najmanje jednom nedeljno	minimalno moguće ometanje saobraćaja	Izvođački nadzor
Upravljanje saobraćajem	Izabrana maršruta i vreme	gradilište	nadgledanje	nenajavljene inspekcije u toku rada, najmanje jednom nedeljno		Izvođački nadzor
IZGRADNJA			Gradilište			
Tokom izgradnje	Slučajni arheološki nalazi	Na gradilištu	Kroz građevinsku knjigu	Regularno tokom izvođenja radova	Da osigura adekvatno postupanje sa slučajnim arheološkim nalazom	Izvođač treba da sprovede, Nadzor da pregleda i izveštava
Tokom izgradnje	Da li gradilište zadovoljava kriterijume iz	Na gradilištu	Vizuelno. Uvid u dokumentaciju	Kontinuirano tokom izvođenja radova	Obezbediti primenu dobre građevinske prakse i Plana	Izvođački nadzor (monitoring)

PROJEKAT INTEGRISANOG RAZVOJNOG PROGRAMA ZA KORIDORE REKE SAVE I DRINE – SDIP
Plan Upravljanja Zaštitom Životne Sredine - PUZZS

Faze	Parametar monitoringa	Lokacija monitoringa	Način monitoringa/oprema	Vreme monitoringa/ učestalost monitoringa ili kontinuirano	Zašto je monitoring neophodan	Institucionalna odgovornost
						Implementacija
	smernica dobre građevinske prakse				organizacije gradilišta	
<i>Tokom izgradnje</i>	Kontrola radnog vremena	Na gradilištu	Vizuelno i upoređivanjem sa Planom organizacije gradilišta	Po prijemu žalbi građana	Osigurati ograničavanje uticaja na građane nastalih izgradnjom, zaštita prava radnika	Izvođački nadzor
<i>Prašina</i>	Zagađenje vazduha (čvrste čestice)	Na gradilištu i okolnom terenu	Inspekcija i vizuelno	nenajavljene inspekcije u toku isporuke materijala i izvođenja radova	Poštovanje zahteva bezbednosti i zdravlja na radu i omogućiti minimalno ometanje saobraćaja	Izvođački nadzor
<i>Tokom izgradnje</i>	Kvalitet vazduha i vode	Na gradilištu i okolnom terenu	Vizuelno kontrolisati stvaranje i kontrolu prašine. Kontrolisati prisustvo i da li se oseća bilo kakav miris iz septičke jame. Vizuelno kontrolisati prisustvo skrivenog otpada na gradilištu i okolnom terenu. Vizualno kontrolisati curenja uljastih materijala. Imati dokaz skupljanja otpada od strane autorizovane kompanije. Vizualno proveravati postojanje znakova paljenja otpada.	Kontinuirano tokom izvođenja radova	Da se osigura da se radovi odvijaju po najvišim standardima bezbednosti i zaštite životne sredine	Izvođač treba da sprovede, Nadzor da pregleda i izveštava
<i>Bezbednost radnika</i>	Upotreba zaštitne opreme, organizacija saobraćaja	Na gradilištu	inspekcija	nenajavljene inspekcije u toku isporuke materijala i izvođenja radova. Preporučena je upotreba BZR šablona za ovu svrhu (sledeća tabela)		Izvođački nadzor

PROJEKAT INTEGRISANOG RAZVOJNOG PROGRAMA ZA KORIDORE REKE SAVE I DRINE – SDIP
Plan Upravljanja Zaštitom Životne Sredine - PUZZS

Faze	Parametar monitoringa	Lokacija monitoringa	Način monitoringa/oprema	Vreme monitoringa/ učestalost monitoringa ili kontinuirano	Zašto je monitoring neophodan	Institucionalna odgovornost
						Implementacija
<i>Tokom gradnje</i>	Obaveštavanje, informisanje radnika o važnosti zaštite životne sredine i higijene, sigurnost i zdravlje radnika i poljoprivrednika	Na gradilištu	Održavanje dnevnika obaveštavanja radnika i stanovnika, svi informativni napori, dobijene dozvole, supervizor će obezbediti redovne izveštaje o usklađenosti sa ESMP, sigurnosti radnika i mogućim žalbama. Broj registrovanih nezgoda. Postojanje higijenskih uslova za radnike. Primena zaštitne opreme. Odgovarajući znakovi će biti vizuelno pregledani	Kontinuirano tokom izvođenja radova	Da se osigura da se radovi odvijaju po najvišim standardima bezbednosti i zaštite životne sredine	Izvođač treba da sprovede, Nadzor da pregleda i izveštava
<i>Tokom gradnje</i>	Nivoi buke	Na gradilištu i okolnom terenu	Obezbediti poštovanje uslova iz građevinske dozvole u skladu sa srpskim zakonom. Merenja na osnovu pritužbe stanovništva	Kontinuirano tokom izvođenja radova	Da bi se osiguralo da nivo buke ne prelazi dozvoljenu vrednost	Izvođač treba da sprovede, Nadzor da pregleda i izveštava
<i>Tokom gradnje</i>	Kvalitet vode	Na gradilištu i okolnom terenu	Vizuelno i na pritužbe zbog povećane mutnoće, otpadnog materijala u malim ribnjacima, izlivanja ili curenja.	Kontinuirano tokom izvođenja radova	Da bi se osiguralo da voda nije zagađena	Izvođač treba da sprovede, Nadzor da pregleda i izveštava
<i>Pre/Tokom gradnje</i>	Izolacija septičke jame	Na gradilištu	Vizuelno ili penetracijom	Tokom rekonstrukcije	Da bi se osiguralo da ne postoji rizik od kontaminacije otpadnim vodama	Izvođač treba da sprovede, Nadzor da pregleda i izveštava

PROJEKAT INTEGRISANOG RAZVOJNOG PROGRAMA ZA KORIDORE REKE SAVE I DRINE – SDIP
Plan Upravljanja Zaštitom Životne Sredine - PUZZŠ

Faze	Parametar monitoringa	Lokacija monitoringa	Način monitoringa/oprema	Vreme monitoringa/ učestalost monitoringa ili kontinuirano	Zašto je monitoring neophodan	Institucionalna odgovornost
						Implementacija
<i>Tokom gradnje</i>	Upravljanje otpadom	Na gradilištu i okolnom terenu	Vizuelno. Za odvajanje otpada, pregled potvrda od kompanije za prikupljanje, ili obaveštenje od strane opštine na odgovarajućem mestu odlaganja	Kontinuirano tokom izvođenja radova	Obezbediti da ne postoji rizik od zagađenja životne sredine usled građevinskih radova	Izvođač treba da sprovede, Nadzor da pregleda i izveštava
<i>Tokom gradnje</i>	Oštećenje vegetacije ili drugih specifičnih staništa	Na gradilištu	Gradilišni dnevnik i vizuelna inspekcija	Kontinuirano tokom izvođenja radova	Obezbediti da se nikako ne oštećuje vegetacija i specifična staništa	Izvođač treba da sprovede, Nadzor da pregleda i izveštava
<i>Tokom gradnje</i>	Skladištenje farbe, ulja ili drugih opasnih materijala	Na gradilištu	Vizuelno. Obezbediti pravilno skladištenje, a ne propuštanje ili prosipanje	Kontinuirano tokom izvođenja radova	Da bi se smanjio rizik od zagađenja opasnim materijama	Izvođač treba da sprovede, Nadzor da pregleda i izveštava
<i>Tokom gradnje</i>	Kvalitet izvedenih radova. Kvalitet ugrađenih materijala	Na gradilištu	Vizuelna inspekcija i kroz registar	Kontinuirano tokom izvođenja radova i zatvaranja gradilišta	Osigurati kvalitet izvedenih radova	Izvođački nadzor
<i>Nakon izgradnje</i>	Ostaci otpada i degradacija tla	Na lokaciji projekta	Vizuelno	Nakon završetka radova		Izvođač, Izvođački nadzor
<i>Prava radnika</i>	Dokaz o zakonitom zaposlenju	Gradilište/Izvođačeve kancelarije	inspekcija	nenajavljene inspekcije tokom izvođenja radova	Osigurati da radnici uživaju prava zagarantovana Zakonom	Inspekcija rada
<i>Tokom gradnje</i>	Broj registrovanih nezgoda	Na gradilištu	Vizuelna inspekcija i kroz registar	Kontinuirano tokom izvođenja radova	Osigurati adekvatnu bezbednost i zaštitu na radu i uslove rada;	Izvođač, Izvođački nadzor

PROJEKAT INTEGRISANOG RAZVOJNOG PROGRAMA ZA KORIDORE REKE SAVE I DRINE – SDIP
Plan Upravljanja Zaštitom Životne Sredine - PUZZS

Faze	Parametar monitoringa	Lokacija monitoringa	Način monitoringa/oprema	Vreme monitoringa/ učestalost monitoringa ili kontinuirano	Zašto je monitoring neophodan	Institucionalna odgovornost
						Implementacija
	postojanje higijenskih uslova za radnike, upotreba zaštitne opreme				osigurati uslove rada u skladu sa relevantnom regulativom o radu	
RAD						
<i>Povećana brzina vozila</i>	stanje saobraćajnih znakova; brzina vozila	deonica puta obuhvaćena projektom	vizuelna opservacija; detektori brzine	nenajavljeno	obezbediti bezbedan i ekonomičan protok saobraćaja	Izvođač radova na održavanju; saobraćajna policija
<i>Erozija, odron i opasne situacije</i>	stanje znakova opasnosti	deonica puta obuhvaćena projektom	vizuelna opservacija	tokom aktivnosti održavanja		Izvođač radova na održavanju, praćenje uticaja (monitoring)
<i>Tokom rada / tokom održavanja</i>	Sakupljanje i upravljanje otpadom	Na gradilištu	Vizuelno za odvajanje otpada, pregled potvrda od kompanije za prikupljanje, ili obaveštenje od opštine na odgovarajućem mestu odlaganja	Kontinuirano tokom izvođenja radova	Da bi se osiguralo da ne postoji rizik od zagađenja životne sredine od nepropisnog upravljanja otpadom	Rukovalac skladišta
<i>Tokom rada / tokom održavanja</i>	Održavanje septičke jame - čišćenje i adekvatno odlaganje otpada	Na gradilištu	Vizuelno ili kroz merenje protoka.	Kontinuirano	Da se osigura da ne dođe do kontaminacije usled nekontrolisanog oticanja otpadnih voda	Rukovalac skladišta
<i>Tokom rada / tokom održavanja</i>	Poštovanje mera zaštite na radu	Na gradilištu	Vizualno. Osigurati usklađenost sa ESMP planom	Kontinuirano	Da nema rizika za život radnika i operatera	Rukovalac skladišta
<i>Tokom rada / tokom održavanja</i>	Curenja i izlivanja u skladištu	Na gradilištu	Vizualno. Osigurati usklađenost sa ESMP planom	Kontinuirano	Da bi se osiguralo da nema curenja ulja ili drugih materijala koji mogu zagađiti okolinu	Rukovalac skladišta

6. ODGOVORNOSTI U POGLEDU UPRAVLJANJA ZAŠTITOM ŽIVOTNE SREDINE

Za svaki potencijalni uticaj na životnu sredinu, Plan upravljanja životnom sredinom definiše sledeće:

- Predlog mera za ublažavanje uticaja na životnu sredinu; i
 - Tela ili organizacije odgovorne za sprovođenje ovih mera, koje su podeljene na sledeći način:
- Izvršne organizacije koje su odgovorne za sprovođenje mera. Za ovaj specifičan zadatak, izvršne organizacije (npr. projektantske kuće sa kojima je sklopljen ugovor) će se postarati da su sva neophodna odobrenja i dozvole (npr. Mišljenja o proceni uticaja na životnu sredinu, vodoprivredne i dozvole za odlaganje materijala iz iskopa, otpada i građevinskog šuta) pribavljene od nadležnih organa pre objavljivanja tendera za građevinske radove. U toku izvođenja različitih faza građevinskih radova, izvođači će biti odgovorni za fizičku realizaciju mera za ublažavanje uticaja na životnu sredinu koje se navode u ovom PUZZS, a sve u skladu sa politikom Svetske Banke i relevantnim zakonodavstvom Republike Srbije iz oblasti zaštite životne sredine.
 - Nadzorne organizacije će biti odgovorne za nadzor nad izvršnim organizacijama kako bi obezbedile da se mere ublažavanja uticaja na životnu sredinu sprovedu kako je planirano. Direkcija za vode i Jedinica za implementaciju projekta Integrisanog razvojnog programa za koridore reke save i drine (JIP) će biti odgovorni za nadzor, u smislu adekvatnosti i pouzdanosti izvođenja radova u dogovorenim rokovima, kao i sprovođenja mera navedenih u Planu upravljanja zaštitom životne sredine i socijalnim uticajima (PUZZS), a takođe će imati odgovornost da utvrde i da li su relevantni izvođači pribavili sva neophodna odobrenja i dozvole od nadležnih državnih i opštinskih organa pre objavljivanja tendera za izvođenje građevinskih radova. U toku svojih nadzornih misija Svetska banka može zahtevati da putem metode slučajnog uzorka proveriti da li su pomenute dozvole pribavljene i da li su važeće (tj. da nisu istekle), kao i da li se mere za ublažavanje uticaja na životnu sredinu i komponente monitoringa navedene u Planu upravljanja zaštitom životne sredine (PUZZS) primenjuju na terenu u toku različitih faza izvođenja radova, u skladu sa politikom Svetske Banke i relevantnim zakonodavstvom Republike Srbije iz oblasti zaštite životne sredine.
 - Različita ministarstva su nadležna za različite dozvole. Ministarstvo finansija, zajedno sa Ministarstvom građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture i Ministarstvom zaštite životne sredine su zaduženi za proces izdavanja dozvola za građevinske radove. MPŠVP sa Direkcijom za vode i Javnim vodoprivrednim preduzećima "Srbijavode", "Beogradvode" i "Vode Vojvodine" obezbeđuje vodoprivrednu tehničku dokumentaciju, različite vrste dozvola neophodnih za izvođenje i nadzor radova, kao i uslove za organizaciju i sprovođenje mera za protiv zagađenja vode. Hidrometeorološki zavod je zadužen za uzimanje uzoraka i monitoring kvaliteta vode.

6.1. Ekološki odgovorne odredbe ugovora za izvođenje građevinskih radova

Najveći broj uticaja na životnu sredinu u toku izvođenja građevinskih radova se mogu ublažiti unošenjem adekvatnih odredaba u ugovore o izvođenju građevinskih radova. Revizije ovih odredaba moraju da obuhvate, ali da ne budu ograničene na sledeće:

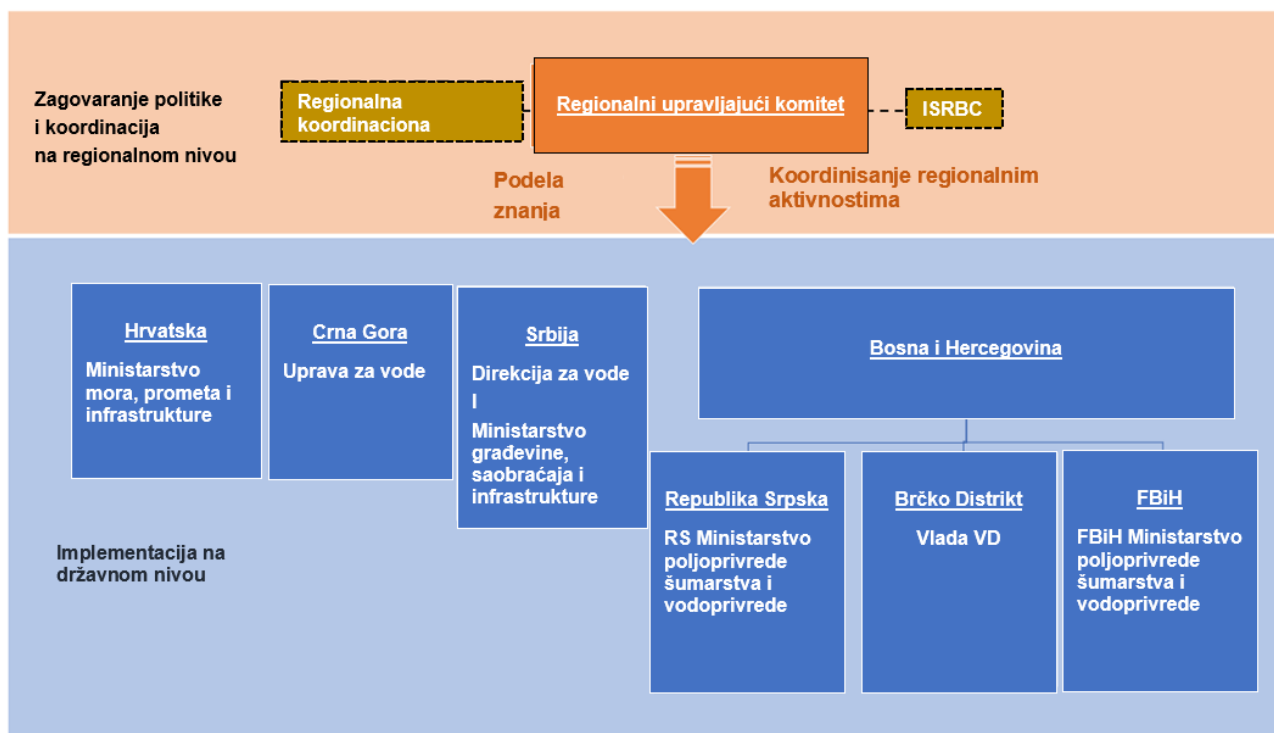
- Poštovanje opštih nacionalnih smernica za zaštitu životne sredine;
- Poštovanje relevantnih pravilnika – operativnih dokumenata Svetske Banke;
- Zaštita kulturno istorijskih spomenika;
- Adekvatno odlaganje građevinskog i otpada iz iskopa;
- Pravilno lociranje gradilišnih objekata;
- Vraćanje terena na gradilištima u stanje približno prvobitnom, nakon završetka građevinskih radova;
- Bezbednost i zdravlje na radu (od konsultanta i izvođača radova se očekuje da se pridržavaju važećih zakona i propisa koji regulišu oblast bezbednosti na radnom mestu).

Ugovor za izvođenje radova na projektu sadrži i ovaj PUZZS koji uključuje Plan ublažavanja uticaja na životnu sredinu i Plan monitoringa životne sredine koji su dati u poglavljima 4 i 5 ovog PUZZS dokumenta kao svoj sastavni deo, obzirom da je PUZZS sastavni deo tenderske dokumentacije. Izvođač radova je u obavezi da osigura da se svi radovi na projektu izvode na način koji ne generiše negativne uticaje na životnu sredinu. Nadzorni organ će obezbediti usaglašenost projektnih radova sa zahtevima navedenim u PUZZS i redovno će izveštavati o tome.

7. IMPLEMENTACIJA PROJEKTA

Regionalni upravljački komitet zajedno sa Regionalnom koordinacionom jedinicom biće odgovorna za zagovaranje politike i koordinaciju na regionalnom nivou, dok će na državnom nivou dve JIP formirane unutar Direkcije za vode i Ministarstvu građevine, saobraćaja i infrastrukture biti odgovorne za upravljanje projektom i svakodnevnim aktivnostima.

Dok će državni JIP biti primarno odgovoran z monitoring i evaluaciju u svojim respektivnim državama, Međunarodna komisija basena reke Save (ISRBC) biće odgovorna za celokupan monitoring i evaluaciju implementacije i koordinacije između priobalnih zemalja i služice kao veza sa Svetskom bankom na regionalnom nivou i JIP-ova u svakoj od priobalnih zemalja/entiteta. Integrirani sistem upravljanja informacijama (MIS) biće razvijen i implementiran u kao deo programa kako bi se ojačala impl,ementacija i izveštavanje.

Slika 10. Institucionalni i implementacioni aranžmani

8. MONITORING I IZVEŠTAVANJE

8.1. Monitoring projekta integrisanog razvojnog programa za koridore reke Save i Drine (SDIP)

Za monitoring projekta integrisanog razvojnog programa za koridore reke Save i Drine (SDIP) biće zadužene Jedinica za implementaciju projekta (JIP), formirana u okviru DV i MGSI. Informacije i podaci prikupljeni od svih agencija uključenih u implementaciju ovog projekta će biti uneti u opšti Izveštaj o monitoringu i evaluaciji (M&E). ISRBC i JIP-ovi će sakupljati i prezentovati podatke i izveštaje za polugodišnje recenzije od Regionalnog komiteta i sespektivnih državnih institucija odgovornih za implementaciju projekta, zajedno sa misijama Banke..

Izvođač radova je dužan da realizuje sve aktivnosti monitoringa (uzorkovanje, merenja i dr.) propisane u Planu monitoringa u okviru Plana upravljanja životnom sredinom (PUZZŠ), koji je sačinjen za projekat na kome je izvođač radova angažovan.

Nadzorni organ će biti odgovoran za monitoring svih aktivnosti izvođenja radova, uključujući i zaštitu životne sredine u toku sprovođenja projekta. Nadzorni organ će, u slučaju potrebe biti ovlašćen za realizaciju dodatnih uzorkovanja.

8.2. Planovi za monitoring životne sredine

Monitoring plan za SDIP projekte, mora da bude u skladu sa tenderskom dokumentacijom. Osnovne komponente planova monitoring uključuju sledeće:

- Aspekte životne sredine koji će biti predmet monitoringa i načine verifikacije;
- Specifična područja, lokacije i parametre koji će biti predmet monitoringa;
- Primenljive standarde i kriterijume;
- Monitoring nabavke materijala (potvrđuje postojanje adekvatnih ekoloških dozvola);
- Trajanje;
- Institucionalnu odgovornost za monitoring i nadzor.

8.3. Izveštavanje

8.3.1. Izvođač radova Jedinici za implementaciju projekta (JIP)

Izvođač radova će pripremiti izveštaje o poštovanju Plana upravljanja zaštitom životne sredine kao i Plan implementacije za specifično gradilište, u formi kvartalnog izveštaja o napretku i dostaviti ih Jedinici za implementaciju projekta (JIP), u štampanoj i elektronskoj verziji, na srpskom i engleskom jeziku.

Izvođač radova će dostavljati kvartalne izveštaje Jedinici za implementaciju projekta (JIP), koji dokumentuju mere za ublažavanje uticaja na životnu sredinu kao i zaštitne mere, zajedno sa propisanim aktivnostima monitoringa sprovedenim u tom kvartalu. Izvođač radova će voditi računa o kvalitetu životne sredine u skladu sa planovima za ublažavanje uticaja na životnu sredinu i monitoringa koji čine sastavni deo PPUZZS.

Isto važi i za firme angažovane za monitoring životne sredine i nadzor za deo njihovih aktivnosti vezanih za primenu mera ublažavanja uticaja i monitoringa životne sredine.

Ukoliko se dogodi bilo kakav akcident ili ugrožavanje životne sredine, izveštaj o istom mora biti dostavljen bez odlaganja. Jedinica za implementaciju projekta (JIP) i izvođač radova imaju zajedničku odgovornost u pogledu izveštavanja i ispitivanja incidenata. Izvođač radova je dužan da informiše menadžera projekta i lokalne organe uprave odmah nakon akcidentnog događaja.

8.3.2. Nadzorni organ – Jedinici za implementaciju projekta (JIP)

Nalazi regularnih aktivnosti monitoringa, uključujući i aktivnosti navedene u generičkom Planu monitoringa koje realizuje izvođač radova, će biti uključene u kvartalne Izveštaje o napretku konsultanta zaduženog za poslove nadzora.

8.3.3. JIP prema MPŠV, MGSI, WB, Polu-godišnji izveštaj o zaštiti životne sredine i socijalnom aspektu

Svaki izvođač radova je dužan da pripremi i dostavi Jedinici za implementaciju projekta (JIP) Polugodišnji izveštaj o stanju životne sredine i socijalnim pitanjima koji obuhvata sve projektne aktivnosti realizovane u toku svakih 6 meseci u kalendarskoj godini. Jedinica za implementaciju projekta (JIP) će dostaviti ove polugodišnje izveštaje MPŠV i WB, a isti će uključivati informacije o statusu implementacije mera za ublažavanje uticaja na životnu sredinu koje je preduzeo izvođač radova, dodatne mere za ublažavanje uticaja koje mogu biti primenjene, opis incidenata u smislu nepoštovanja važećih ekoloških dozvola, žalbe lokalnog stanovništva, nevladinih organizacija, kao i načine na koje su ova pitanja rešena. U slučaju smrtnih ishoda ili značajnih akcidenata na gradilištu, Jedinica za implementaciju projekta će bez odlaganja izvestiti WB.

Monitoring i delovanje u skladu sa Okvirom za upravljanje životnom sredinom i društvom (OUŽSD) i Planom za upravljanje zaštitom životne sredine za specifično gradilište, uključujući monitoring i implementaciju mera specifičnih za gradilište za svaki pod-projektat/segment u toku implementacije projekta će biti zadatak Jedinice za implementaciju projekta (JIP), o čemu će ista izveštavati Svetsku Banku u pisanoj formi svakih šest meseci. Jedinica za implementaciju projekta (JIP) će za potrebe projekta angažovati Stručnjaka za zaštitu životne sredine, koji će se starati o kvalitetu implementacije Planova za upravljanje zaštitom životne sredine (PUZZS).

U smislu socijalnog monitoringa, svaki Izvođač će voditi evidenciju primljenih žalbi (ako ih ima) direktno i potvrditi da su dostavljene GRM-u. Izvođač je dužan da vodi evidenciju o mesečnom napretku zapošljavanja po obrascu koji će mu dostaviti socijalni konsultant PIU za praćenje poboljšanja pozitivnih uticaja lokalnog zapošljavanja stvorenog u toku trajanja podprojekta.

Konsultant za socijalna pitanja na projektu će nedeljno nadgledati kupovinu zemljišta kako bi sačinio Mesečni izveštaj o napretku koji se dostavlja Svetskoj banci na kraju svakog meseca kako bi proverio usklađenost sa zahtevima navedenim u RPF, naknadnom ARAP i ovim PUZZS.

9. JAVNA RASPARAVA I JAVNI UVID U PLAN UPRAVLJANJA (PUZZS)

U skladu sa operativnom politikom WB ESS 10 nacrt PUZZS je bio javno dostupan u MPŠV, DV i u Beogradu, opština Surčin tokom oktobra 2019, u periodu od dve nedelje. Javne konsultacije biće održane u opštini Surčin, u Beogradu.

10. REFERENCE

- 1 Projektni zadatak za izradu projektne tehničke dokumentacije, Centralno skladište sredstava za odbranu od poplava u Surčinu, JVP „Srbijavode“, „Hidrozaod dtd“, 2019.

- 2 Predlog urbanističkog rešenja, Andzor inženjering, 2019
- 3 The World Bank Environmental and Social Framework, 2017
- 4 Priručnik za procenu uticaja na životnu sredinu br. 25, Planovi upravljanja zaštitom životne sredine, Sektor za zaštitu životne sredine Svetske Banke, januar 1999. godine.
- 5 Dokument procene projekta, PAD3402, Projekat integrisanog razvonog programa za koridore Save i Drine, 2019
- 6 Informacije o projektu - dokument, PIDC 25739, Informacije o projektu (faza procene) – Projekat integrisanog razvonog programa za koridore Save i Drine - P168862, Februar 2019. godine.
- 7 Okvir upravljanja životnom sredinom i društvom (OUŽSD), Projekat integrisanog razvonog programa za koridore Save i Drine - P168862, Oktobar 2019. godine.
- 8 Okvirni plan raseljavanja (OPR) Projekat hitne sanacije od poplava - P152018, februar 2015. godine.

Aneks 1

ZAKONSKA REGULATIVA

ZAKONSKA REGULATIVA REPUBLIKE SRBIJE VEZANA ZA ZAŠTITU ŽIVOTNE SREDINE

ANEKS 1: RELEVANTNA NACIONALNA ZAKONOSKA REGULATIVA OD JUNA 2019. GODINE

U nastavku su navedeni najznačajniji, trenutno važeći zakoni i propisi Republike Srbije, iz oblasti zaštite životne sredine koji će biti relevantni u toku planiranja, projektovanja, izvođenja građevinskih radova, kao i upravljanja ovim projektom:

1. Zakon o planiranju i izgradnji ("Sl. Glasnik RS" br. 72/09, 81/09, 64/10, 24/11, 121/12, 42/13, 50/13, 98/13, 132/14, 145/14, 83/18, 31/19)
2. Zakon o zaštiti prirode ("Sl. glasnik RS" br. 36/09, 88/10, 91/10, 14/16, 95/18)
3. Zakon o zaštiti životne sredine ("Sl. glasnik RS" br. 135/04, 36/09, 72/09, 43/11, 14/16, 76/18, 95/18)
4. Zakon o proceni uticaja na životnu sredinu ("Sl. Glasnik RS" br. 135/04, 36/09)
5. Zakon o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu ("Sl. Glasnik" br. 135/04, 88/10)
6. Zakon o upravljanju otpadom ("Sl. Glasnik RS", 36/09, 14/16, 95/18)
7. Zakon o zaštiti od buke ("Sl. Glasnik RS", 36/09, 88/10)
8. Zakon o vodama ("Sl. Glasnik RS", 30/10, 93/12, 101/16, 95/18)
9. Zakon o šumama ("Sl. Glasnik of RS", 30/10, 93/12, 89/15, 95/18)
10. Zakon o zaštiti vazduha ("Sl. Glasnik RS", 36/09, 10/13)
11. Zakon o bezbednosti i zdravlju na radu ("Sl. Glasnik of RS", 101/05, 91/15, 113/17)
12. Zakon o poljoprivrednom zemljištu, ("Sl. Glasnik RS" Br. 62/06, 65/08, 41/09, 112/15, 80/17, 95/18)

Propisi doneti na osnovu Zakona o proceni uticaja na životnu sredinu, uključuju sledeće:

13. Uredba o utvrđivanju Liste projekata za koje je obavezna procena uticaja na životnu sredinu i Liste projekata za koje se može zahtevati procena uticaja na životnu sredinu ("Sl.glasnik RS" br.114/08)
14. Pravilnik o sadržini zahteva o potrebi procene uticaja i sadržini zahteva za određivanje obima i sadržaja studije o proceni uticaja na životnu sredinu ("Sl.glasnik RS" No. 69/05)
15. Pravilnik o sadržaju studije o proceni uticaja na životnu sredinu ("Sl.glasnik RS" br. 69/05)
16. Pravilnik o postupku javnog uvida, prezentaciji i javnoj raspravi o studiji o proceni uticaja na životnu sredinu ("Sl. glasnik RS" br. 69/05)
17. Pravilnik o radu tehničke komisije za ocenu studije o proceni uticaja na životnu sredinu ("Sl. glasnik RS" br. 69/05)
18. Pravilnik o dozvoljenom nivou buke u životnoj sredini ("Sl.glasnik RS" br. 72/10)
19. Uredba o kategorizaciji vodnih tela ("Sl.glasnik SRS" br. 5/68)
20. Pravilnik o opasnim materijama u vodama ("Sl.glasnik SRS" No. 31/82)

Regulativa o radu, uslovima na radu i ravnopravnosti polova

21. Zakon o radu ("Sl. Glasnik RS" br. 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013, 75/2014, 13/2017 , 113/2017 i 95/2018)
22. Zakon o državnim službenicima ("Sl. Glasnik RS" br. 79/2005, 81/2005, 83/2005, 64/2007, 67/2007, 116/2008, 104/2009, 99/2014, 94/2017 i 95/2018)
23. Zakon o mirnom rešavanju radnih sporova ("Sl. Glasnik RS" br. 125/2004, 104/2009 i 50/2018)
24. Zakon o zapošljavanju i osiguranju za slučaju nezaposlenosti ("Sl. Glasnik RS" br. 36/2009, 88/2010, 38/2015, 113/2017 i 113/2017)
25. Zakon o zapošljavanju stranaca ("Sl. Glasnik RS" br. 128/2014, 113/2017, 50/2018 i 31/2019)
26. Zakon o penzijskom i invalidskom osiguranju ("Sl. Glasnik RS" br. 34/2003, 64/2004, 84/2004, 85/2005, 101/2005, 63/2006, 5/2009, 107/2009, 101/2010, 93/2012, 62/2013, 108/2013, 75/2014, 142/2014, 73/2018 i 46/2019)
27. Zakon o zdravstvenom osiguranju ("Sl. Glasnik RS" br. 25/2019)
28. Zakon o zabrani diskriminacije ("Sl. Glasnik RS" br. 22/2009)
29. Zakon o sprečavanju zlostavljanja na radu ("Sl. Glasnik RS" br. 36/2010)
30. Pravilnik o pravilima ponašanja poslodavaca i zaposlenih u vezi sa prevencijom i zaštitom od zlostavljanja na radu ("Sl. Glasnik RS" br. 62/2010)
31. Zakon o zaštiti uzbunjivača ("Sl. Glasnik RS" br.128/2014)
32. Zakon o ravnopravnosti polova ("Sl. Glasnik RS" br. 104/2009)

Ostali relevantni propisi Republike Srbije:

33. Zakon o potvrđivanju konvencije o pristupu informacijama, učešću javnosti u donošenju odluka i pristupu pravosuđa u oblastima koje se tiču životne sredine ("Sl.glasnik RS", 38/09)
34. Evropski komitet za zaštitu zdravlja i životne sredine. Kopenhagen,SZO Regionalna kancelarija za Evropu, 2006 (http://www.euro.who.int/eehc/implementation/20061010_9 accessed 29 December 2009).
35. Skupština Republike Srbije. Zakon o zaštiti od buke u životnoj sredini. Službeni glasnik Republike Srbije, br. 36/09, 88/10.
36. Skupština Republike Srbije. Zakon o upravljanju otpadom. Službeni glasnik Republike Srbije, 2009, br. 36/09.
37. Skupština Republike Srbije. Ustav Republike Srbije. Službeni glasnik Republike Srbije, 2006, br. 98/06.
38. Skupština Republike Srbije. Zakon o zaštiti životne sredine. Službeni glasnik Republike Srbije, 2004, br. 135/04.
39. Skupština Republike Srbije. Zakon o zaštiti vazduha. Službeni glasnik Republike Srbije, 2009, br. 36/09.
40. Skupština Republike Srbije. Zakon o hemikalijama. Službeni glasnik Republike Srbije, 2009, br. 36/09.
41. Skupština Republike Srbije. Zakon o biocidnim proizvodima, 2009, br. 36/09.

42. Skupština Republike Srbije. Zakon o zaštiti životne sredine. Službeni glasnik Republike Srbije, 2009, br. 36/09.
43. Skupština Republike Srbije. Zakon o bezbednosti i zdravlju na radu. Službeni glasnik Republike Srbije, 2005, br.101/05
44. Skupština Republike Srbije. Zakon o proceni uticaja na životnu sredinu. Službeni glasnik Republike Srbije, 2004, br. 135/04 (<http://www.basel.int/legalmatters/natleg/serbia-02e.pdf>, accessed 11 January 2010).
45. Savezna skupština. Odluka o dozvoljenom nivou buke u životnoj sredini. Službeni glasnik Republike Srbije, 2010, br. 72/10.
46. Skupština Republike Srbije. Zakon o integrisanom sprečavanju i kontroli zagađenja. Službeni glasnik Republike Srbije, br. 135/04, (<http://www.basel.int/legalmatters/natleg/serbia-04e.pdf>, accessed 11 January 2010).

Aneks 2

UKLJUČIVANJE ZAINTERESOVANIH STRANA

Identifikovane zainteresovane strane

Zainteresovane strane mogu biti identifikovane kao ljudi i organizacije koji mogu uticati na, biti pogođeni od, ili doživljavaju sebe pogođenim od, odluke ili aktivnosti. Za Projekat, zainteresovane strane se nalaze u opsegu u skladu sa sledećim glavnim grupama:

Potencijalno pogođene stranke;

- Zaposleni JVP i Izvođača;
- Predstavnici kompanija koje posluju u zoni neposredno uz Projekat;
- Građani iz naselja unutar zone uticaja Projekta;
- Ustavna regulatorna tela, na lokalnom ili regionalnom nivou, kao što su: Lokalni zemljoposednici i zakupci unutar Projektnih službenosti; i potencijalno pogođene industrije/preduzeća

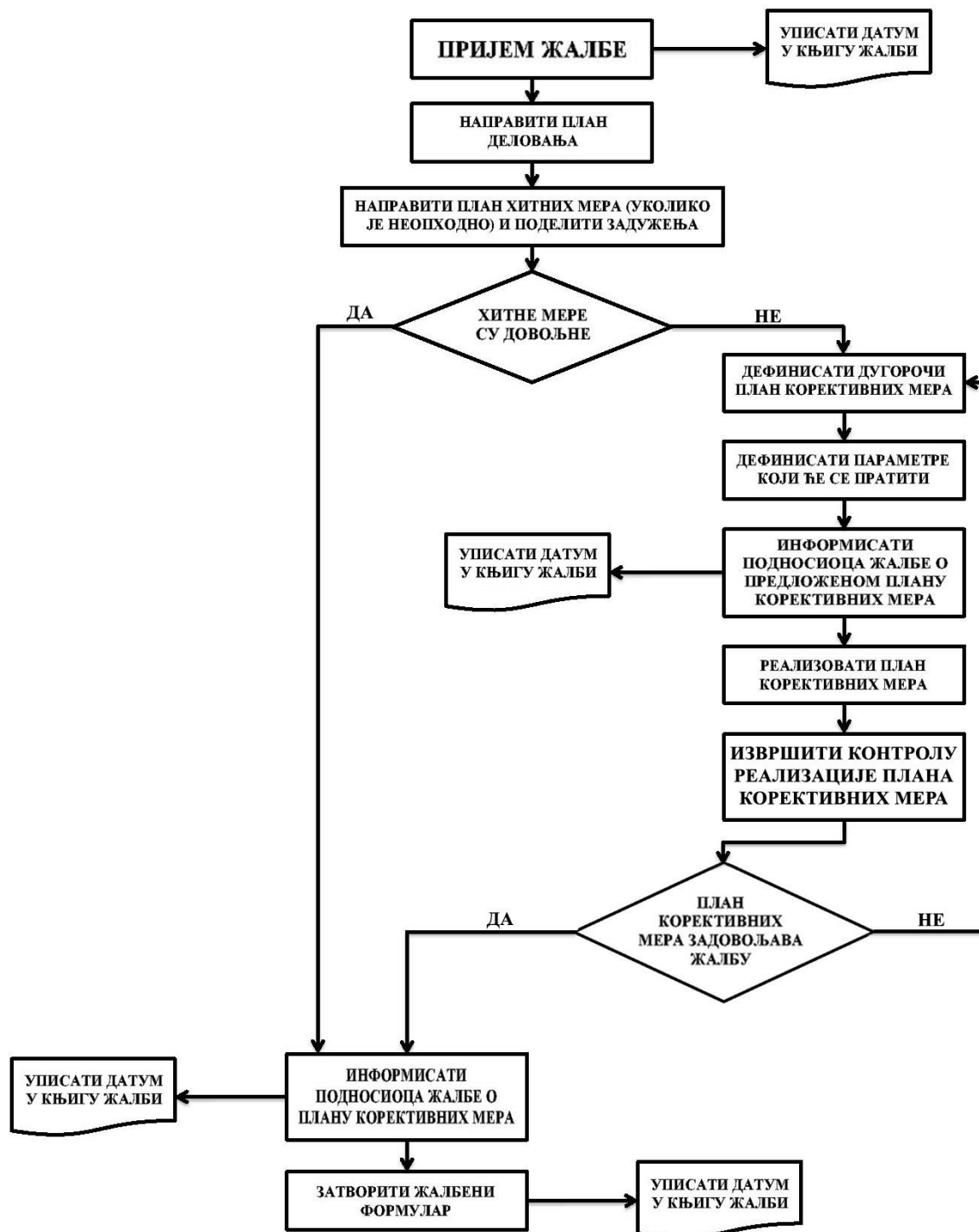
Zainteresovane stranke;

- Opšta javnost;
- Druge kompanije koje posluju na državnoj mreži; i
- Nevladine organizacije (NGO)

Prihvaćeno je da, kako se projekat razvija, više zainteresovanih strana može biti identifikovano i uključeno. U ovom smislu, nakon identifikacije, svaka zainteresovana strana će biti karakteriovana u smislu njenih interesa, briga i zahteva i biće uključena u ovu listu.

Žalbeni mehanizam i oblik

Dijagram žalbene procedure

PROJEKAT INTEGRISANOG RAZVOJNOG PROGRAMA ZA KORIDORE REKE SAVE I DRINE – SDIP
Plan Upravljanja Zaštitom Životne Sredine - PUZZS

Referentni broj žalbe (upisati broj):			
Kontakt detalji	Ime:		
	Adresa:		
	Tel:		
	e-mail:		
Na koji način biste želeli da vas kontaktiramo? Molimo obeležite odgovarajuće polje	Poštom	Telefonom	Putem e-mail-a
Ime i informacija u cilju identifikacije (informacije iz lične karte).			
Detalji vaše žalbe. Molimo opišite probleme, kome se dogodio problem, kada, gde i koliko puta			
Koje rešenje predlažete kako bi razrešili vašu žalbu?			
Како доставити овај формулар [име концесионера]	Poštom:		
	Ручно: молим оставите овај образац на		
	Putem e-mail-a: Molimo dostavite putem e-mail-a vašu žalbu, predlog rešenja i kontakt detalje:		
Potpis		Datum	

Aneks 3

IZVEŠTAJ O JAVNOJ RASPRAVI